

РЕГИСТЕРОТ НА ГРБОВИ НА МАКЕДОНСКОТО ХЕРАЛДИЧКО ЗДРУЖЕНИЕ 2003 - 2018

THE REGISTER OF COATS OF ARMS OF THE MACEDONIAN HERALDRY SOCIETY 2003 - 2018

ИСТОРИЈА НА МХЗ • HISTORY OF MHS

ХЕРАЛДИКА • HERALDRY

ИСТОРИЈА НА МАКЕДОНСКОТО
ХЕРАЛДИЧКО ЗДРУЖЕНИЕ 2003 - 2018

HISTORY OF THE MACEDONIAN
HERALDRY SOCIETY 2003 - 2018

МАКЕДОНСКИ ТЕРИТОРИАЛНО
ХЕРАЛДИЧКИ СИСТЕМ

MACEDONIAN TERRITORIAL HERALDIC
SYSTEM

**ИСТОРИЈА НА
МАКЕДОНСКОТО
ХЕРАЛДИЧКО
ЗДРУЖЕНИЕ 2003-2018**
Јован Јоновски

3

**THE HISTORY OF
THE MACEDONIAN
HERALDRY SOCIETY
2003-2018**
Jovan Jonovski

**РЕГИСТЕРОТ НА ГРБОВИ
НА МАКЕДОНСКОТО
ХЕРАЛДИЧКО
ЗДРУЖЕНИЕ**
Јован Јоновски

14

**REGISTER OF
COAT OF ARMS OF
THE MACEDONIAN
HERALDRY SOCIETY**
Jovan Jonovski

**МАКЕДОНСКИ ХЕРАЛД
БР.1 (2005) ДО БР.10 (2016)
ИНДЕКС**
Трајче Трајков

27

**MACEDONIAN HERALD
1 (2005) TO # 10 (2016)
INDEX**
Trajče Trajkov

**МАКЕДОНСКИОТ
ТЕРИТОРИЈАЛНО
ХЕРАЛДИЧКИ СИСТЕМ**
Иван Нацевски

33

**MACEDONIAN
TERRITORIAL HERALDIC
SYSTEM**
Ivan Nacevski

ИМПРЕСУМ • IMPRESSUM

**Здружение за хералдика,
вексилологија и фалеристика,
МАКЕДОНСКО ГРБОСЛОВНО
ДРУШТВО**

Претседател: Јован Јоновски
+389 70 252 989

Петар Манџуков 113/6
1010 Скопје, Македонија

www.heraldika.org.mk

Лектура / Proofreading:
Силвија Филипова - Митревска
Charles Wright, Elizabeth Roads
Macedonian Heraldic Society

President: Jovan Jonovski
jonovski@heraldika.org.mk

Petar Mandžukov 113/6
1010 Skopje, Macedonia

info@heraldika.org.mk

УРЕДУВАЧКИ ОДБОР

Д-р Јован Јоновски, аih (Македонија)
Главен и одговорен уредник
д-р Иван Нацевски (Македонија) - се-
кретар
д-р Стојан Антонов, аih (Бугарија)
д-р Жељко Хајмер, fiav (Хрватска)
проф. д-р Иван Балта (Хрватска)
доц. д-р Емир О. Филиповиќ (Босна и
Херцеговина)
проф. д-р Стјепан Ќосиќ (Хрватска)
д-р Тудор Раду Тиرون, аih (Романија)
д-р Агне Рајлајте-Барде, аih (Литванија)
проф. д-р Мито Панов (Македонија).
Проф. Лазе Трипков (Црна Гора)

EDITORIAL BOARD

D-r Jovan Jonovski (Macedonia) Editor
in chief
d-r Ivan Nacevski (Macedonia), Secretary
d-r Stoyan Antonov, аih (Bulgaria),
d-r Zeljko Heimer, fiav, (Croatia),
prof. d-r Ivan Balta (Croatia),
doc. d-r Emir O. Filipovic (Bosnia and
Herzegovina),
prof. d-r Stjepan Cosic (Croatia),
d-r Tudor Radu Tiron, аih (Romania)
d-r Agne Railaite- Barde, аih (Lithuania),
prof. d-r Mito Panov (Macedonia).
Prof. Laze Tripkov (Montenegro)

ОД УРЕДНИКОТ

Овој број е посветен на Македонското хералдичко здружение (2003-20018), со желба да се заокружи неговото постоење, успеси и постигнувања во хералдиката, вексилологијата и фалеристиката во Република Македонија, како и на другите сродни дисциплини. Македонското грбословно друштво ја продолжува работата на МХЗ со надеж за нејзино проширување и продлабочување.

Во овој број е објавен и Регистерот на грбови.

EDITORIAL

This issue is dedicated to the Macedonian Heraldry Society (2003-20018), with the desire to complete its existence, successes and achievements in heraldry, vexilology and phaleristics in the Republic of Macedonia, as well as other related disciplines. The Macedonian Heraldic Society continues the the work of MHS with hope for its expansion and deepening.

In this issue we publish the Register of Coats of Arms of the MHS.

ПРЕДАВАЊА

Првото собирање на здружението е на предавање на Андре Воицал од Франција во април 2004 година, а првата сопствена активност се случи во мај 2005 г. по повод Денот на Музеите. Во Музејот на Македонија се оддржа предавање “Чудесниот свет на хералдиката” и на истото беше промовиран првиот број на Македонски хералд – гласникот на МХЗ во кој се објавуваат статии на македонски и на англиски јазик. Следниот настан е истостака предавање во Музеј на Македонија по повод денот на музеите во 2007 година кога е промовиран вториот број на Македонски хералд.

Во текот на 2007 – 8 година во соработката со Музејот на Македонија ќе бидат реализирани неколку предавања и работилници по хералдика, во координација на членот на МХЗ, Лена Ангелкоска. Следуваат и нови гостувања: д-р Стојан Антонов од Пловдив, проф. д-р Војислав Иванишевиќ од Белград, проф. д-р Никос Чаусидис од Скопје и проф. д-р Иван Балта од Осиек. Покрај предавањата, и работилниците во Музејот на Македонија, се организира и соработка со студентската организација Егзодус од Скопје.

Во 2008 година ќе започнат и предавањата по изборниот предмет хералдика на Философскиот факултет, институт за историја на уметноста со археологија, кои ќе ги држи д-р Снежана Филипова.

Зголемувањето на активностите доведе денот на музеите во мај 2009 г да биде одбележан со предавање, нов број на Македонски Хералд и постојана поставка по хералдика на Македонија во Музејот на Македонија. Главен советник во прибирањето и одбирањето на материјалот е претседателот на МХЗ, м-р Јован Јоновски.

Предавањата и работилниците по хералдика во Музејот на Македонија, кои ги води Јоновски продолжуваат и во 2010 г. а во мај ќе бидат претставени и резултатите од сите три модула од предавањата и работилниците од проектот „Чудесниот свет на хералдиката“.

Во 2010 година МХЗ ќе организира неколку предавања. Проф. д-р Иван Балта од Филозофскиот факултет во Осиек на тема „Основи на

LECTURES

The first event of the association was a lecture by André Vocial from France, in April 2004, and the first activity was in May 2005 on the International Museum Day. The Museum of Macedonia hosted a lecture “The Wonderful World of Heraldry” and the first issue of the Macedonian Herald - the MHS gazette was promoted, in which articles were published in Macedonian and English. The next event was a lecture at the Museum of Macedonia in 2007, again on International Museum Day when the second issue of the Macedonian Herald was promoted.

During 2007-8, in cooperation with the Museum of Macedonia, several lectures and workshops on heraldry took place, in coordination of the MHS member Lena Angelkoska. Lectures were held by: Dr. Stoyan Antonov from Plovdiv (Bulgaria), Prof. Dr. Vojislav Ivanisevic from Belgrade (Serbia), Prof. Dr. Nikos Causidis from Skopje, and Prof. Dr. Ivan Balta from Osijek, (Croatia). In addition to the lectures and workshops in the Museum of Macedonia, another ones were organized in cooperation with the student organization Exodus from Skopje.

In 2008, the lectures about heraldry started at the Faculty of Philosophy, Institute of Art History with Archeology, which were held by Dr. Snezhana Filipova, as an optional subject.

The increase of activities was crowned on International Museum Day in 2009 when the permanent exhibition of heraldry in Macedonia at the Museum of Macedonia was opened with a lecture and a promotion of the 3rd issue of the Macedonian Herald. The main advisor in collecting and selecting the material was the President of the MHS, Jovan Jonovski, MTh.

The lectures and workshops on heraldry at the Museum of Macedonia, which are conducted by Jonovski, continued into 2010 and in May the results of all three modules of the lectures and workshops of the project “The Wonderful World of Heraldry” were presented.

In 2010, MHS organized several lectures by Prof. Dr. Ivan Balta, from the Faculty of Philosophy in Osijek, on the topic “Fundamentals of Symbolism and Iconography.” These lectures

символиката и иконографијата“, во библиотека-та „Браќа Миладиновци“ во Скопје. Во Охрид на 12 октомври во клубот „Има време“ Јоновски одржа основно предавање за хералдиката. Во првата седмица од декември хералдичарот Стојанче Величковски во Подрачното основно училиште „Илинден“ во село Конопница, Крива Паланка одржа предавање за значењето и процесот на креирање на символите додека учениците имаа можност во воспоставената on-line комуникација да поставуваат прашања во текот на креирањето на симбол на своето одделение. Овој проект, во конкуренција на повеќе од 400 наставници и 137 основни училишта од Република Македонија ја освои првата награда за најиновативни одделенски наставници и училишта.

По повод 20 години од независноста на Република Македонија, во Загреб, на 23.10.2011 година, во организација на Хрватското грбословно и заставословно друштво, хералдот Јован Јоновски ќе одржи предавање на тема: Грбовите на Македонија. На предавањето присуствуваа и македонскиот амбасадор како и претставници од македонската заедница во Хрватска. Престојот во Загреб ќе биде искористен за проучување на илирскиот грбовник на Корениќ Неорич од 1595 година.

Здружението „Хаемус“ во октомври 2013 година организира предавање на Јоновски, на тема „Грбот на Република Македонија“. На ова предавање тој ја промовира тезата за државниот грб на Република Македонија да се избере некој од грбовите поврзани со Македонија од Европските грбовници, од кои една можност е црвениот лав на златна основа.

Во соработка со „Секој студент“ беше организирано предавање и работилница, на коишто студентите можеа да се запознаат со хералдиката и да ги направат своите први чекори во креирањето грбови. Истата можност ја имаа и децата на работилницата, организирана од „СЕНД Интернешнал“.

ПРИСУТНОСТ ВО МЕДИУМИТЕ

Присутноста на МХЗ во медиумите практично започнува во 2005 со прес – конференција како реакција на владиниот предлог за употреба на знамиња на националностите. МХЗ излезе со предлог за минимални измени (диференцијација) на знамињата на матичните држави кои ќе

were held in the library “Brothers Miladinovci” in Skopje. In Ohrid, on October 12, Jonovski held a basic lecture on heraldry. In the first week of December, the heraldist Stojanche Velichkovski held a lecture on the meaning and process of creating symbols at the Elementary School “Ilinden” in the village Konopnica, Kriva Palanka. Through established on-line communication, students had the opportunity to ask questions during their process of creating a symbol for their class. This project won the first prize for the most innovative elementary school teachers, in competition of more than 400 teachers and 137 primary schools from the Republic of Macedonia.

In Zagreb, on October 23, 2011, in honor of 20 years of the independence of the Republic of Macedonia, Jonovski held a lecture on the topic: Coat of arms of Macedonia, organized by the Croatian Heraldic and Vexillological Association The Macedonian Ambassador, as well as representatives from the Macedonian community in Croatia, attended the lecture. The stay in Zagreb was used for the study of the Illyrian Korenich Neorich Armorial from 1595.

In October 2013, the association “Haemus” organized a lecture by Jonovski on the topic “Coat of Arms of the Republic of Macedonia”. At this lecture, he promoted the thesis that one of the coats of arms associated with Macedonia from the European Armorial, one of which is Or lion Gules, should be adopted for the Coat of Arms of the Republic of Macedonia.

In cooperation with the student organization “Every student” a lecture and workshop was organized, where students could get acquainted with the heraldry and make their first steps in creating coats of arms. The same opportunity was presented to children at a workshop, organized by “SEND International”.

PRESENCE IN THE MEDIA

The presence of MHS in the media started in 2005, with a press conference in response to the government’s proposal for the use of flags of the nationalities. MHZ came up with a proposal for minimal changes (differentiation) of the flags of the domicile countries which would show the

ја покажат припадноста на малцинството но и на идентитетот на коносител на сувереноста на Република Македонија. Оттогаш ќе уследат многу написи во весниците и настапи на телевизија во разни информативни и дебатни емисии. Главни актери во држењето на хералдички теми а со тоа и на МХЗ, беа новинарите и членови, Сашо Спасоски и Иван Блажевски од тогашниот дневен весник *Дневник*.

Главна тема е фактот што Република Македонија нема грб (нема закон за грб). Следеа многу написи во дневните весници поврзани со хералдиката воопшто, како и со државниот и општинските грбови. Јоновски гостуваше во неколку емисии на телевизија, зборувајќи за хералдика и особено објаснувајќи го грбот на Македонија, како и Земскиот и денешниот Државен грб.

По отворањето на изложбата *Македонска хералдика* во Музејот на Македонија и предавањето на Јоновски во 2009 година ќе следат неколку гостувања во емисии на домашни и неколку странски телевизии. Заедно со д-р Снежана Филипова ќе биде снимена емисија од Македонската телевизија за хералдиката во Македонија. После ова, Јован Јоновски и МХЗ ќе бидат прифатени како најрелевантни познавачи на хералдиката од страна на медиумите. Ќе бидат реализирани и неколку гостувања во телевизиски и радио емисии. Во 2010 година ќе следат неколку гостувања на ТВ МТМ по повод приемот на МХЗ во Меѓународната конфедерација на генеалогски и хералдички здруженија (CIGH).

Исто така, во „Нокна програма“ на Македонското Радио на 28.02.2011, ќе гостува Стојанче Величковски, при што ќе бидат опфатени темите за хералдиката во Македонија, македонските грбови, месната хералдика, постапката на креирање на лични и семејни грбови, како и актуелните активности на МХЗ.

Во јуни 2016, Коста Стаматовски, го постави регистарот на грбови на веб - страницата на МХЗ. Ќе биде обележан Светскиот ден на хералдиката - 10 јуни, за што имаше прилог на ТВ НОВА и интервју со Стојанче Величковски. Следеа и други медиумски претставувања на кои учествуваа и Петар Гајдов, Иван Нацевски и Јован Јоновски.

belonging of the minority, but also the identity of the bearer of the sovereignty of the Republic of Macedonia. From then on, many articles in the newspapers followed, as well as an appearance on television in various informative and debate shows. The main persons in presenting heraldic themes and thus the MHS in the media were members, Sasho Spasovski and Ivan Blazhevski, who were at that time journalists in the daily newspaper *Dnevnik*.

The main topic was the fact that the Republic of Macedonia has no coat of arms (there is no law on the coat of arms). Many articles followed in the daily newspapers related to the heraldry in general, as well as with the state and municipal arms. Jonovski participated in several shows on television, talking about heraldry and primarily focused on explaining the coat of arms of Macedonia, as well as the Land and the current State Coat of Arms.

In 2009, after the opening of the exhibition Macedonian Heraldry in the Museum of Macedonia and the lectures of Jonovski, several broadcasts occurred to both domestic and international audiences. Together with Dr. Snezhana Filipova, a Macedonian TV documentary was recorded on heraldry in Macedonia. After this, Jonovski and MHS would be accepted by the media as the most relevant experts on heraldry. Several TV and radio shows were also realized. In 2010, there were multiple appearances on TV MTM on the occasion of the reception of MHS in the International Confederation of Genealogical and Heraldic Associations (CIGH).

Also, in the “Night Program” of the Macedonian Radio on the 28th of Feb. 2011, Stojanche Velichkovski, was a guest where he covered topics of heraldry in Macedonia, the Macedonian coats of arms, the local heraldry, the procedure of creating personal and family arms, as well as the current activities of MHS.

In June 2016, Kosta Stamatovski set the register of coats on the MHS website. The World Heraldry Day - June 10th was marked for the first time, for which there was an addition to TV NOVA and an interview with Stojanche Velichkovski. Followed by other media presentations attended by Petar Gajdov, Ivan Nacevski and Jovan Jonovski.

МЕСНА ХЕРАЛДИКА

Прифаќањето на МХЗ како стручно тело во месната хералдика ќе се одвива бавно. Првиот обид датира од 2006 година кога Град Скопје бара да се достави предлог за хералдизација на сегашниот грб на градот Скопје, но без да се менува воопшто концептот на постојниот грб. МХЗ дава два предлога, од кој едниот претставува потполна хералдизација а другиот интервенција од областа на хералдичката уметност. Но не се доби повратна информација.

Во 2007 година МХЗ заедно со авторот и општинската администрација на општина Бутел, се обиде да направи хералдизација на веќе усвоениот предлог за грб. Иако администрацијата покажа спремност да се реши овој проблем за жал Советот на општината сметаше дека е доволно компетентен сам да решава по оваа тема и сите напори останаа без успех. Неофицијално општината сепак го користи грбот со минимални корекции предложени од МХЗ.

Комисија од МХЗ во 2008 година учествува во разгледувањето на трите предлози за грб на општина Крива Паланка кои комисијата за утврдување на грб и знаме на Општината ги одбра од пристигнатите трудови на конкурсот, при што изврши и хералдичка анализа.

Активностите на МХЗ во 2013 година минуваат во знакот на месната хералдика. Најнапред се изработи Македонскиот територијален хералдички систем за грбовите и знамињата на единиците на локалната самоуправа. Потоа беа изработени штит и круни, како и стандарден конкурс, којшто беше понуден на повеќе општини. Новиот систем се примени на грбот на општина Радовиш, којшто доби хералдички грб изработен од членови на МХЗ.

По издавањето на месно – хералдичкиот систем во 2014 година сè повеќе општини го уважуваа и повеќе или помалку се придржуваат кон препораките на истиот при избирањето на своите нови општински симболи.

Дополнително признание за МХЗ беше и поканите на нашите експерти во комисиите за избор на нови општински симболи, во Пробиштип и Кисела Вода, но за жал, мислењата на експертите не беа земени во обсервација и тие практично беа исклучени од процесот.

LOCAL HERALDRY

The acceptance of MHS as an expert body in the local heraldry will be slow. The first attempt dates to 2006, when the City of Skopje sought proposal for the heraldisation of the current coat of arms of the City of Skopje, but without changing the concept of the existing arms at all. MHS provided two propositions – one of which represents complete heraldisation and the other intervention in heraldic art; however, no feedback was received.

In 2007, MHS, along with the author and the municipal administration of the Butel municipality, tried to make a heraldisation of the already adopted proposal for the coat of arms. Although the administration showed willingness to solve this problem, the Council of the municipality felt that it was competent enough itself to decide on this topic and all efforts remained unsuccessful. Unofficially, the municipality still uses the coat with minimal corrections proposed by MHS.

In 2008, MHS delegation participated in the analysis of the three proposals for the coat of arms of the municipality of Kriva Palanka. The Commission for determining the coat of arms and the flag of the municipality chose from the received proposals at the competition. They also conducted a heraldic analysis.

The activities of MHS in 2013 were in the sign of the local heraldry. First, the Macedonian territorial heraldic system for coats of arms and flags of the units of local self-government was developed. Then a shield and crowns were made, as well as a standard competition form, which was offered to several municipalities. The new system was applied to the coat of arms of the municipality of Radovish, which received a heraldic coat of arms made by members of the MHS.

After the issuance of the Macedonian territorial-heraldic system in 2014, more and more municipalities accepted it and, more or less, adhered to its recommendations. In the process they selected their new municipal symbols.

Additional recognition for MHS included the invitation of our experts for the commissions in the selection of new municipal symbols in Probishtip and Kisela Voda. Unfortunately, expert

СОРАБОТКА СО СТРАНСТВО

МХЗ ја даде целокупната поддршка на своите колеги од Бугарија, која резултираше со логистичка поддршка за основање на Бугарското Хералдичко и Вексилолошко Друштво 2004 година. На основањето на БХВД беше присутен и претседателот на МХЗ. На сите нивни следни собранија МХЗ учествуваше со барем еден член. Поради блиските односи меѓу двете организации се достигна и до плодна соработка и размена на информации во областа на хералдиката и хералдичкото наследство. Слично се случи и со Хрватското Хералдичко и Вексилолошко Друштво во 2006 година со кое развиваше стручна соработка и пријателски односи.

Тогашната потпретседателката на МХЗ, Снежана Филипова ги посети и Колегијата на грбови (формирана во 1484 година која е организација на хералдите на Англија, а некогаш и на целиот Комонвелт) и Хералдичкото друштво во Лондон, каде оствари нови и ги утврди старите контакти. Во 2012 година и Јоновски ја посети Колегијата на грбови. Таму беше пречекан од Сомерсет хералдот и Портикулус персевантот кои ја прикажаа Рекорд рум, каде се чуваат грбовниците, некои уште од самото формирање. Беше разговарано за интересни детали околу нивната работа кои не можат да се прочитаат во многубројните книги.

Од соседните здруженија, соработка има и со Српското хералдичко друштво „Бел орел“ чиј претседател и главен хералд, Драгомир Ацовиќ на самото на книгата во Белград, во ноември 2008 година го прикажа и своето грандиозно дело, книгата „Хералдиката и Србите“, која со своите 800 страници и со преку 2600 илустрации, претставува најсериозен хералдички труд на овие простори и пошироко.

Секретарот на МХЗ, Александар Гижаровски, оствари посета на „Про Хералдика“ во Штутгарт и на еден од најистакнатите соработници д-р Ролф Сутер. Исто така, ја посети и хералдичката канцеларија на Литванија, како и Хрватското хералдичко и вексилолошко друштво. А во 2016 година, ја посети и Јапонската вексилолошка асоцијација (ЈВА) во Токио, каде одржа предавање за состојбите во македонската хералдика.

Во 2016 година се оствари и посета на Лорд Лајон Корт, хералдичкиот суд и највисок

opinions were not taken into consideration and they were practically excluded from the process.

COOPERATION WITH ABROAD

MHS provided the overall support to its counterparts from Bulgaria, which resulted in logistical support for the establishment of the Bulgarian Heraldry and Vexillology Society, in 2004. The President of MHS was also present at the establishment of the BHVS. During each of their next general assemblies, MHS participated with at least one member. Due to the close relations between the two organizations, a fruitful cooperation and exchange of information in the field of heraldry and heraldic heritage has been achieved. The same happened with the Croatian Heraldic and Vexillological Association in 2006, with which professional cooperation and friendly relations were developed.

The then MHS Vice President Snezhana Filipova also visited the College of Arms (formed in 1484, which is the organization of the heralds of England and sometimes the entire Commonwealth) and the Heraldic Society in London. While there she established new contacts in addition to reestablishing old ones. In 2016, Jonovski visited the College of Arms. There he was welcomed by the Somerset Herald and the Portcullis Pursuivant. Jonovski was shown the Record Room, where the records are stored – some of which date back to the foundation of the organization. Interesting details were discussed about their work that cannot be read in any book.

From the neighboring associations, cooperation exists with the Serbian Heraldic Society “White Eagle.” Whose president and chief herald Dragomir Acovic presented his book “Heraldry and the Serbs” at the book fair in Belgrade in November 2008. This grandiose work, which contains over 800 pages and over 2,600 illustrations, is the most serious heraldic work in this region and beyond.

Secretary of MHS, Aleksandar Gizharovski, visited “Pro Heraldica” in Stuttgart and Dr. Rolf Sutter, one of the most prominent contributors. He also visited the Heraldic office of Lithuania and the Croatian Heraldic and Vexillological Society. In 2016, he also visited the Japanese Vexillological Association (JVA) in Tokyo, where

хералдички авторитет на Шкотска, кој е дел од шкотскиот судски систем при што присуствуваше на седница на судот на која се расправаше за неколку хералдички случаи.

КОНГРЕСИ И КОНФЕРЕНЦИИ

Од 12 до 17 септември 2010 година се одржа XXIX Меѓународен конгрес на генеолошки и хералдички науки во Штутгарт, Германија. На овој конгрес учество зема и МХЗ при што на 14.09.2010, во Штутгарт, на Генералното Собрание на CIGH, претседателот Мишел Тејар д'Ери, го прогласи МХЗ за полноправна членка на CIGH.

Македонското хералдичко здружение беше примено за полноправно членство во ФИАВ (Меѓународната федерација на вексилолошки друштва) на XXIV Меѓународен конгрес по вексилологија, кој се одржа во Вашингтон, САД од 1 до 5 август 2011 година. По враќањето, следеше настап на хералдот на неколку телевизии, на кои јавноста беше запознаена со овој голем успех за македонската вексилологија.

Делегација на Македонското хералдичко здружение во состав: претседателот Јован Јоновски, секретарот Петар Гајдов, како и членовите Александар Гижароски и Стојанче Величковски, присуствуваше на 1-вата Конференција за европска хералдика и вексилологија што се одржа во Чешин, Полска, 27-29.9.2012 год. Конференцијата беше организирана од Хералдичко-вексилолошкиот институт, чијшто претседател е светски познатиот вексилолог Алфред Знамјеровски. На Конференцијата чијашто тема беше хералдиката и вексилологијата на единиците на локалната самоуправа, учествуваа претставници од десетина земји. Јоновски одржа предавање за месната хералдика во Македонија, за чијашто цел беа класифицирани грбовите на единиците на локалната самоуправа во Република Македонија. Од особен интерес беше запознавањето со хералдичката и вексилолошката практика на единиците на локалната самоуправа во централна и источна Европа. На конференцијата учествуваа и претставници на државните хералдички тела од Белорусија и Литванија.

Истовремено, во Мастрихт се одржа XXX Меѓународен конгрес за генеологија и хералдика, каде што МХЗ не беше присутно, но неговиот

he delivered a lecture on the situation of the Macedonian heraldry.

In 2016, Jonovski visited the Lord Lion Court, the Heraldic court, and the highest heraldic authority of Scotland, which is part of the Scottish judicial system. Here, he attended a session of the court to discuss several heraldic cases.

CONGRESSES AND CONFERENCES

From September 12 to 17, 2010, the XXIX International Congress of Genealogical and Heraldic Science was held in Stuttgart, Germany. MHS was also taking part in this congress, and on the 14th of September 2010 in Stuttgart, the General Assembly of CIGH, President Michel Teyar D'Eri declared MHS a full member of CIGH.

The Macedonian Heraldry Society was accepted for full membership in the FIAV (International Federation of Vexillological Associations) at the XXIV International Congress on Vexillology, held in Washington, USA from the 1st to 5th of August 2011. Upon returning, the Herald appeared on several TV stations, to which the public was made familiar with this great success for Macedonian Vexillology.

A delegation of the Macedonian Heraldry Society, consisting of President Jovan Jonovski, Secretary Petar Gajdov, as well as the members Aleksandar Gizharovski and Stojanche Velichkovski, attended the 1st Conference on European Heraldry and Vexillology held in Cieszyn, Poland, 27-29 September 2012. The conference was organized by the Instytut Heraldyczny -Weksylologiczny, whose president is the world-renowned vexillologist Alfred Znamierowski. At the conference, the topic of which was the heraldry and vexillology of the units of local self-government, representatives of dozens of countries participated. Jonovski held a lecture on the local heraldry in Macedonia, the goal being to classify the coat of arms of the units of local self-government in the Republic of Macedonia. Of particular interest was the acquaintance with the heraldic and vexillological practice of the units of local self-government in Central and Eastern Europe. Representatives of state heraldic bodies from Belarus and Lithuania participated at the conference.

претседател беше примен како придружен член на Меѓународната академија по хералдика.

Претседателот Јован Јоновски беше присутен на следните конгреси – XXXI, што се одржа во Осло, Норвешка (2014) и XXXII, одржан во Глазгов, Шкотска, од 10 до 13 август 2016. На Конгресот со главна тема: „Почетоци и развој“ присуствуваа повеќе од 150 учесници од вкупно 21 земја, од кои 52 беа излагачи. На Конгресот овојпат имаше покането 4 млади доктори или докторанти по хералдика да ги изнесат своите истражувања. Еден од нив беше и Јован Јоновски со предавање со наслов: „Сонцето во територијалната хералдика во Република Македонија“. Така тој стана првиот македонски говорник на највисокиот научен форум за хералдика во светот.

Од 29 септември до 1 октомври 2016 година, во Тбилиси, Грузија, се одржа Првата национална грузиска конференција за вексилологија и хералдика. На Конференцијата учествуваа претставници на хералдички и вексилолошки друштва од повеќе европски земји, како и од САД и Канада и претставници на меѓународни организации. На Конференцијата свои излагања имаа Петар Гајдов, на тема: „Практичната употреба на знамето на Република Македонија и грбот на Град Скопје“ и Стојанче Величковски, на тема: „Новите грб и знаме на Општина Свети Николе“. Конференцијата на учесниците покрај презентирањето им овозможи и да разменат искуства, практични совети, како и да воспостават нови контакти, а, воедно, да ја запознаат и богатата историја на Грузија.

МАКЕДОНСКИ ХЕРАЛД И ДРУГИ СТАТИИ

Првиот број на Македонски хералд излезе 2005 година со 16 страни умножени на фотокопир, како двојазичник, на македонски и англиски јазик. Првиот тираж беше 100 примероци, но тој многукратно се зголеми во текот на годините. Вториот број излезе во 2007 г. на 16 страници, но во боја и во 200 примероци. Третиот број излезе во 2009 г во боја на 28 страни. Од четвртиот број Македонски хералд почна да излегува редовно секоја година сè до бројот 10 во 2016 година, кога вкупно на 304 страни се објавени 74 статии од 19 автори од кои најплодни се: Јован Јоновски

At the same time, XXX International Congress of Genealogy and Heraldry was held in Maastricht. MHS was not present, but its president was accepted as an associate member of the International Heraldry Academy.

President Jovan Jonovski was present at the following congresses - XXXI, held in Oslo, Norway (2014) and XXXII, held in Glasgow, Scotland, from the 10th to 13th of August 2016. The Congress, with the main topic: “Beginning and Development,” was attended by more than 150 participants from 21 countries, 52 of which were lecturers. This time, the Congress invited 4 young doctors or doctoral studies on heraldry to submit their research. One of them was Jovan Jonovski with a lecture titled “The Sun in the Territorial Heraldry of the Republic of Macedonia”. Thus, he became the first Macedonian speaker at the highest scientific forum for heraldry in the world.

From September 29th to October 1st, 2016, the first National Georgian Conference on Vexillology and Heraldry was held in Tbilisi, Georgia. The Conference was attended by representatives of the heraldic and vexillological societies from several European countries, as well as from the United States and Canada, and representatives of international organizations. Petar Gajdov, had presentation on the topic: “Practical use of the flag of the Republic of Macedonia and the coat of arms of the City of Skopje” and Stojanche Velichkovski, on the topic: “The new coat of arms and flag of the Municipality of Sveti Nikole”. In addition to the presentation, a participants’ conference enabled partakers to exchange experiences, practical advice, establish new contacts, and to get to know the rich history of Georgia.

MACEDONIAN HERALD AND OTHER ARTICLES

The first issue of Macedonian Herald was published in 2005 on 16 pages multiplied on a photocopier, as a bilingual journal, in Macedonian and English. The first circulation contained 100 copies, increasing many times over the years. The second issue came out in 2007 on 16 pages, but in color and in 200 copies. The third issue came out in 2009 in color on 28 pages. From the fourth issue,

со 19 статии, потоа Петар Гајдов со 13, Александар Гиџаровски со 11, Иван Нацевски со 9, Трајче Трајков со 4 и Стојанче Величковски со 3 статии.

Покрај бројните написи во дневниот печат и статиите во Македонски хералд, членовите на МХЗ објавуваа и во други списанија. Така Јоновски објавени две статии за хералдиката, во списанието „Културен живот“ и во детското списание „Кладенче“ како и во гласникот на Друштвото на српските грбноносци – „Оцило“, каде го претстави МХЗ, и беше примен како почесен член, при што беше изработена и нова претстава на неговиот грб.

Во текот на септември и октомври 2015, беше промовирана книгата „Симболите на Македонија“ од Јован Јоновски во Скопје и во Загреб, даде беше оддржано истоимено предавање. На крајот на 2015 година, во рамките на научна трибина по повод 1000 години од смртта на Гаврил Радомир, во Институтот за национална историја, претседателот на МХЗ, Јован Јоновски, одржа предавање на тема: „Знамињата во 11 век“.

РЕГИСТАРОТ

Во Регистарот на грбови на МХЗ, кој постои само онлајн, се запишани 34 грба но се издадени само 6 матрикули од кои 3 на членовите на Извршниот одбор. Од регистрираните грбови, на задната корица на Македонски Хералд се прикажани само 18 грбови, од кои и еден кој е повлечен од регистарот.

ЗЕНИТОТ

Постепено некаде од 2009 г. Јован Јоновски и МХЗ се утврдуваа како експерти во својата област. Јоновски е назначен за член на Комисијата за одликувања на Претседателот на Република Македонија, Ѓорге Иванов. Набргу потоа, по барање на претседателот, МХЗ се зафати со дефинирањето на инсигниите на институцијата претседател. Тимот покрај Јоновски, го сочинуваа секретарот Петар Гајдов и Стојанче Величковски. Величковски имаше и неколку интервјуа во пишаните и електронските медиуми за иницијативата за популаризација на македонскиот даб (*Quercus Macedonica*) за флорален симбол на Македонија. Потоа следуваа и работата на грбот на Македонската православна црква, од страна на Јоновски и Величковски. По објавувањето на иницијативата

the Macedonian Herald began to be published regularly every year until the tenth issue appeared in 2016, when a total of 304 pages were published with 74 articles by 19 authors, of which the most fruitful were: Jovan Jonovski with 19 articles, followed by Petar Gajdov with 13, Aleksandar Gizharovski with 11, Ivan Nacevski with 9, Trajche Trajkov with 4 and Stojanche Velichkovski with 3. In addition to the numerous articles in the daily press and the articles in Macedonian Herald, members of MHS were published in other magazines. Thus, Jonovski published two articles on the heraldry, in the magazine “Cultural life” and in the children’s magazine “Kladenche”, as well as in the messenger of the Association of Serbian Armigers - “Ocilo”, where he presented MHS, and was accepted as an honorary member, a new emblazon of his arms was made.

In September and October 2015, the book “Symbols of Macedonia” by Jovan Jonovski was promoted in Skopje and in Zagreb, where a lecture with the same title was given. At the end of 2015, on a scientific tribune on the occasion of the 1000th anniversary of the death of Gavril Radomir, at the Institute for National History, the President of the MHS, Jovan Jonovski, delivered a lecture on the topic: “Flags in the 11th Century”.

REGISTER

In the MHZ Register of arms, which appears only online, 34 coats of arms were registered, but only 6 matriculas were issued, of which 3 are to the members of the Executive Board. From the registered coats of arms, only 18 coats of arms are shown on the back cover of Macedonian Herald, one of which is withdrawn from the register.

ZENITH

Gradually, sometime in 2009 Jovan Jonovski and MHS were identified as experts in their field. Jonovski was appointed as a member of the Commission for decorations of the President of the Republic of Macedonia, Gjorge Ivanov. Shortly thereafter, at the request of the President, MHZ engaged in defining the insignia of the institution president. The team beside Jonovski, was comprised of Petar Gajdov and Stojanche

Последната неофицијална средба на МХЗ, Гајдов, Гижаровски, Мишел Лупан, (претседателот на ФИАВ), Величковски, Јоновски / The Last, unofficial, meeting of MHS, Gajdov, Gizharovski, Michel Lupant (President of FIAV), Velichkovski, Jonovski

за отфрлање на ѕвездата од грбот, следуваа многу написи, интервјуа, коментари, но сепак МХЗ не беше официјално контактирано од надлежните органи во врска со промената на грбот на Република Македонија.

Предавањето во организација на Хаемус во 2013 го привлече вниманието и на Владата која се консултира со Јоновски за можно решение околу грбот на Република Македонија. Во процесот на дефинирање на грбот и негово ликовно-графичко решение главен консултант беше Јоновски, кој заедно со Коста Стаматовски го исцртаа векторскиот облик на грбот базиран на делото на Жером де Бара.

Во 2015 година од печат излезе книгата „Симболите на Македонија“ во која Јоновски се занимава со теориска хералдика, вексилологија, фалеристика и химнологија. Дадени се и историскиот развој на грбовите, знамињата, ордените и химната на Македонија. Истата година Јоновски се запишува на докторски студии на Институтот за национална историја со темата „Сонцето и лавот како симболи во хералдиката и вексилологијата на Македонија“.

Јоновски учествуваше и во подготовка на материјал за изложбата за 25 години од независноста на Република Македонија во 2016, во организација на Државниот архив на Република Македонија. Исто така, работеше на циклус на 7 документарни емисии за симболите на Македонија, од кои на 3 - за хералдиката, за земските грбови и за орелот и лавот како симболи се јавува како автор. Емисиите се емитувани во 2017 година. Во снимањето на емисиите со свои изјави учествуваа и Иван Нацевски и Коста Ста-

Velichkovski. Velichkovski also had several interviews in written and electronic media about the initiative for the popularization of Macedonian oak (*Quercus Macedonica*) for the floral symbol of Macedonia. Then the work of the coat of arms of the Macedonian Orthodox Church was followed by Jonovski and Velichkovski. After the announcement of the rejection of the star from the State arms, many articles, interviews, and comments followed, yet MHS was not officially contacted by the competent authorities regarding the change of the coat of arms of the Republic of Macedonia.

The lecture, organized by Haemus in 2013, attracted the attention of the Government that consulted Jonovski for a possible solution on the coat of arms of the Republic of Macedonia. In the process of defining the arms and its visual design, Jonovski was the main consultant, who, together with Kosta Stamatovski, drew the vector image of the arms which was based on the work of Jerome de Bara.

In 2015, the book “Symbols of Macedonia” was published, in which Jonovski deals with theoretical heraldry, vexillology, phaleristics and Hymnology. The historical development of the coats of arms, flags, orders and the anthem of Macedonia is given. That same year, Jonovski enrolled in doctoral studies at the Institute of National History with the theme “The Sun and the Lion as Symbols in Heraldry and Vexillology of Macedonia”.

Jonovski also participated in the preparation of material for the exhibition for 25 years since the independence of the Republic of Macedonia in 2016. This was organized by the State Archives of the Republic of Macedonia. Also, he worked on a series of 7 documentary shows on the symbols of Macedonia. Three of which he appears as an author: the Heraldry, the Land coats of arms, and the Eagle and the lion as symbols. Documentaries were broadcasted in 2017. Ivan Nacevski and Kosta Stamatovski participated in the recording of the documentaries. In the Gazette of the Institute for National History,

матовски. Во Гласникот на Институтот за национална историја е објавен текст на Јован Јоновски со наслов: „Сонцето на општинските знамиња во Република Македонија“.

КРАЈОТ

Во текот на своето работење и развој МХЗ пре-расна од здружение на љубители и познавачи во сериозен авторитет од областа. За жал, при изработката на предлози за грб на неколку општини, како и на предлогот за грб на Република Македонија во 2014 година МХЗ ја изгуби својата кохерентност и очигледно беше поделено на многу активни и многу пасивни членови. Тоа предизвика неколку членови да го изгубат интересот за работата на здружението. Како резултат, на крајот на 2015 година не успеа да се избере ново раководство. Ситуацијата остана непроменета следните две години, во кои не се успеа да се одржи годишно собрание, и во дадената ситуација како единствено можно решение беше згаснувањето на здружението што и се случи на 15.7.2018 на 15 годишнината од неговото основање.

ИЗВРШЕН ОДБОР

Во текот на своето 15 годишно постоење, во извршниот одбор членуваа:

- ♦ **д-р Јован Јоновски**, Претседател (2003-2018) - член на комисијата за одликувања на Претседателот на Република Македонија, член на Меѓународната комисија за витешки редови, вонреден член на Меѓународната академија по хералдика.
- ♦ **д-р Снежана Филипова**, Потпретседател (2003-2007) - професор на катедрата за историја на уметноста на УКИМ, Скопје.
- ♦ **м-р Кирил Трајковски**, Потпретседател (2007-2012) - кустос-советник во Музејот на Македонија.
- ♦ **Петар Гајдов**, Секретар (2003-2012), Потпретседател, (2012-2015) - Правник.
- ♦ **Александар Гижаровски**, Секретар (2012-2015) - софтверски инженер.

Овој текст е адаптиран од делот *Активности на МХЗ* од сите 10 број на Македонски Хералд

Jonovski published paper titled, “The Sun of Municipal Flags in the Republic of Macedonia”.

THE END

During its operation and development, MHS has grown from an association of heraldry lovers and amateurs into a serious authority in the field. Unfortunately, during the work on proposals for the coat of arms of several municipalities, as well as the proposal for coat of arms of the Republic of Macedonia in 2014, the MHS lost its coherence and was divided into very active and very passive members. This caused several members to lose interest in the work of the society. As a result, at the end of 2015, attempt to elect an Executive board failed. The situation remained unchanged for the next two years, in which the annual assembly failed to take place, and in the given situation, the only possible solution was the closing down of the MHS that happened on the 15th of July 2018, on the 15th anniversary of its foundation.

EXECUTIVE BOARD

During the 15 years of existence, members of the Executive Board were:

- ♦ **Dr. Jovan Jonovski**, President (2003-2018) - member of the Commission for decorations of the President of the Republic of Macedonia, member of the International Commission for the Order of the Order, an associate member of the International Academy of Heraldry.
- ♦ **Dr. Snezana Filipova**, Vice President (2003-2007) - Professor at the Department of Art History at UKIM, Skopje.
- ♦ **Mr. Kiril Trajkovski**, Vice President (2007-2012) - Curator-adviser in the Museum of Macedonia.
- ♦ **Petar Gajdov**, Secretary (2003-2012), Vice President, (2012-2015) - Lawyer.
- ♦ **Aleksandar Gizharovski**, Secretary (2012-2015) - Software engineer.

This text is adapted from the part *Activities fo MHS* in all 10 issues of Macedonian Herald

РЕГИСТЕРОТ НА ГРБОВИ НА МАКЕДОНСКОТО ХЕРАЛДИЧКО ЗДРУЖЕНИЕ

Јован Јоновски

Македонското хералдичко здружение (МХЗ) постоеше од 15.7.2003 до 15.7.2018 година. Во рамките на своите напори за популаризација и проучување на наследството на хералдиката и сродните дисциплини, МХЗ имаше свој регистер на грбови. Регистерот постоеше само во електронска форма и беше објавен на сајтот на здружението. Во него беа регистрирани лични, корпоративни, и општински грбови, претежно дизајнирани од членовите на МХЗ.

Првиот грб, грбот на МХЗ, беше регистриран на 1.10.2004 година и сè до последниот, регистриран на 10.6.2016 година во регистерот се наоѓаат вкупно 34 грбови.

Целта на овој текст е да ги претстави сите грбови во регистерот, како и да направи типизација, каталогизација и соодветни анализи на дизајнот, елементите и боите коишто се застапени, што би бил своевиден ординариум. Истотака целта на оваа статија е да го проучи блазонирањето (техничкиот опис) извршено од хералдот на МХЗ, др. Јован Јоновски.

МАКЕДОНСКО ХЕРАЛДИЧКО ЗДРУЖЕНИЕ

Здружение од Скопје кое се занимава со хералдика, вексилологија, фалеристика и сродни дисциплини 1/2004 на 1.10.2004 година

Блазон: Црвено, сребрен хипокамп кој држи вкрстени златни перо и палка. Штитот окрунет со златна хералдска круна, а зад вкрстени две златни хералдски палки. Над штитот голема црвена мантија, поставена на сребро, окрунета со златна хералдска круна.

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

THE REGISTER OF COAT OF ARMS OF THE MACEDONIAN HERALDRY SOCIETY

Jovan Jonovski

The Macedonian Heraldic Society (MHS) existed from 15.7.2003 until 15.7.2018. As part of its efforts to popularize and study the legacy of heraldry and related disciplines, the MHS had its own Register of Coats of Arms. The register existed only in digital form and was published on the society website. It contained personal, corporate, and municipal coat of arms, mostly designed by members of the MHS.

The first coat of arms, the coat of arms of MHS, was registered on 1.10.2004 and until the last registered on June 10, 2016, the registry contains a total of 34 coats of arms.

The purpose of this text is to present all the coat of arms in the registry, as well as to make classification, cataloging and appropriate analysis of the design, the elements and the colors represented, which would be a kind of Ordinary. Also, the purpose of this article is to study the blazoning (technical description) carried out by the MHZ Herald, Jovan Jonovski, PhD.

MACEDONIAN HERALDRY SOCIETY

Society from Skopje that deals with Heraldry, Vexillology, Phaleristics and similar disciplines 1/2004 on 1.10.2004

Blazon: Gules, a hippocampus Argent holding herald's baton and quill in saltire both Or. Above the shield a herald's crown and behind the shield two herald's batons in saltire all Or. A great mantle Gules doubled Argent crowned with herald's crown Or.

Blazon and emblazon: Jovan Jonovski

ПОЛК ЗА ВРСКИ

Полк на АРМ стациониран во Скопје
1/2005 на 27.3.2005 година

Штит: Пресечено на црвено и сребрено. Десно златна откината орелска глава завртена лево, лево црн разгневен коњ. На зелено чело вкрстени златен меч со две сигнални знаменца, златно обрабено црвено другото обратно обоено, меѓу две златни дабови ливчиња натоварени со црвен гром.

Челенка: Сребрена капа на Хермес со златни крила.

Мантија: Црвено поставено сребро

Девиза Informatia Potential Est (Информацијата е сила)

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

SIGNAL REGIMENT

Regiment of the Macedonian Army based
in Skopje
1/2005 on 23. Mar. 2005.

Shield: Per pale Gules and Argent, dexter an eagle's head erased Or contournee, sinister a horse forcene Sable, on a chief Vert between two oak leaves Or each charged with a thunderbolt Gules, two signal flags in saltire Proper surmounted of a sword in pale blade Or hilted Gules.

Crest: Hermes hat Argent winged Or.

Mantle: Gules doubled Argent

Motto: Informatia Potential Est (Information is power)

Blazon and emblazon: Jovan Jonovski

ЈОВАН ЈОНОВСКИ

Историчар, физичар од Скопје,
2/2005 на 6.4.2005 година

Штит: Расечен, полупресечен. Прво, на злато орел раширен црн, оружан црвено, во клунот носи крст тролисен сребрен, преполовено. Второ, лентесто од 8 црвени и сребрени, крст тролисен сребрен орамен сино. Трето, зелено, на превез син орамен златно, три крста тролисни од последното.

Мантија: црвено, посеано со крстови тролисно, поставено сребро.

Челенка: од круна глава на орел црна, наоружана на црвено, во клунот крст тролисен сребрен.

Девиза: Domine Salva Rex (Господе спаси го царот

Блазон: Јован Јоновски, **Емблазон:** Александар Куров

ЈОВАН JONOVSKI

Historian, physicist from Skopje
2/2005 on 6. Apr. 2005.

Shield: Per pale and sinister per fess. 1. Or an eagle displayed wings inverted Sable armed Gules, in the beak a cross botonée Argent fimbriated Azure 2. Barry of eight Argent and Gules a cross botonée Argent fimbriated Azure 3. Vert on a bend Azure fimbriated Or three crosses botonée Or.

Mantle: Gules semée of crosses botonée Or doubled Argent

Crest: From crest coronet issuant an eagle's had Sable armed Gules in the beak a cross botonée Argent fimbriated Azure.

Motto: Domine Salva Rex (Lord Save the King)

Blazon: Jovan Jonovsk, **Emblazon:** Aleksandar Kurov

СТОЈАНЧА ПЕТКОВСКИ

Пчелар од Куманово
1/2006 на 2.4.2006 година

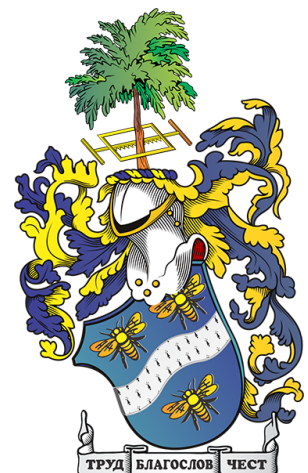
Штит: Сино, брановиден појас хермелин, меѓу три пчели златни.

Челенка: Природно дрво со златна бичкија.

Мантија: Сино, поставено сребро

Девиза: Труд, Благослов, Чест

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

STOJANCA PETKOVSKI

Beekeeper from Kumanovo
1/2006 on 20. Apr. 2006.

Shield: Azure, a bend wavy Ermine between three bees Or.

Crest: A tree Proper encircled by a frame saw Or.

Mantle: Azure doubled Argent

Motto: Труд, Благослов, Чест (Trud, Blagoslov, Cest) - [Work, Blessing, Honor].

Blazon and emblazon: Jovan Jonovski

САШКО ПЕТРОВСКИ

Медија оператор од Скопје
1/2007 на 10.6.2007 година

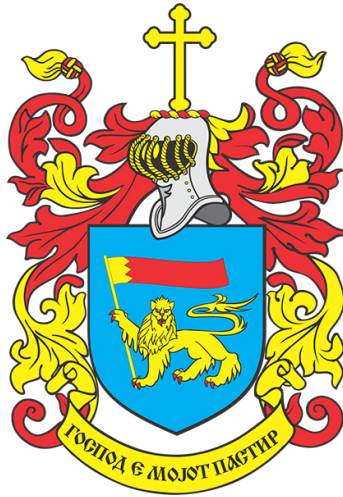
Штит: Сино, златен вперен лав во од кој држи црвено знаме со назабен златен ширит во копје.

Челенка: Златен тролисен крст

Мантија: Црвено поставено златно.

Девиза: Господ е мојот Пастир

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

SASKO PETROVSKI

Media operator from Skopje
1/2007 on 10. Jun. 2007.

Shield: Azure, a lion passant guardant Or holding a flag, at the hoist dancettee Or, the fly Gules.

Crest: A cross bottonée Or.

Mantle: Gules doubled Or

Motto: Господ е мојот Пастир (Gospod e mojot Pastir) – (The Lord is my Shepherd)

Blazon and emblazon: Jovan Jonovski

АНДРЕЈА СТЕФАНОВСКИ

Електро инженер од Скопје
1/2008 на 10.6.2008 година

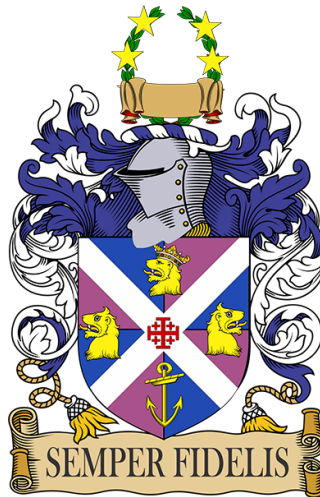
Штит: Врешка сино и пурпурно. На сребрен андреев крст помеѓу две лавовски глави откинати свртени со тилот и крунисана иста во чело и котва во подножје, сите златни, ерусалимски крст црвен.

Челенка: На зелен венец ѕвезди златни. Над сè свиток.

Мантија: Сино поставено сребро

Девиза: Semper Fidelis (Секогаш верен)

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

ANDREJA STEFANOVSKI

Ingeneer from Skopje
1/2008 on 10. Jun. 2008.

Shield: Gyronny of eight Azure and Purpure, on a saltire Argent between two lions' heads in the flanks Or, langued Gules, that on the sinister contournée, in chief a lion's head crowned Or, langued Gules and in base an anchor Or, a Jerusalem cross Gules.

Crest: A wreath of leaves Vert and Stars Or in base an open scroll gold.

Mantling: Azure doubled Argent.

Motto: Semper Fidelis (Always faithful)

Blazon and emblazon: Jovan Jonovski

ПЕТАР ГАЈДОВ

Фалерист и правник од Скопје
2/2008 на 25.9.2008 година

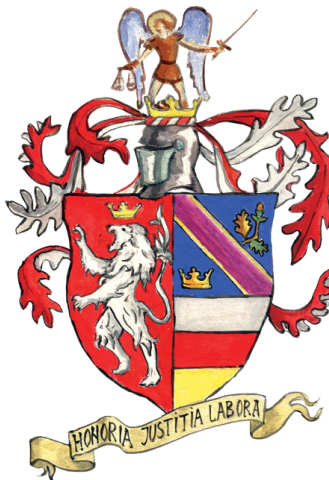
Штит: Расечен полупресечен, прво, црвено, сребрен лав крунисан со круна златна. Второ, Сино, пурпурен превез, орамен златно меѓу дабово гранче со плод и стара круна сè од злато. Трето, двапати пресечен на сребро, црвено и злато.

Челенка: Од круна Архангел Михаил во деснат рака кантар, во левата меч, сè природно.

Мантија: Црвено, поставено сребро

Девиза: Honoria, Justitia, Labora (Чест, Правда, Работа)

Блазон: Петар Гајдов, **Емблазон:** Матеј Богдановски

PETAR GAJDOV

Phalerist and Jurist from Skopje
2/2008 on 25. Sep. 2008.

Shield: Per pale dexter Gules, a lion rampant Argent crowned Or and sinister per fess in chief Azure, a bend Purpure fimbriated Or between an oak branch Proper fructed Or and an ancient crown Or, in base tierced per fess Argent, Gules and Or.

Crest: issuing from an ancient crown Or, the Archangel Michael, holding in the dexter hand scales and in the sinister a sword all Proper.

Mantle: Gules doubled Azure

Motto: Honoria, Justitia, Labora (Honour, Justice, Work)

Blazon: Petar Gajdov, **Emblazon:** Matej Bogdanovski

МАТАС КОМПАНИ

Компанија од Скопје
1/2009 на 3.3.2009 година

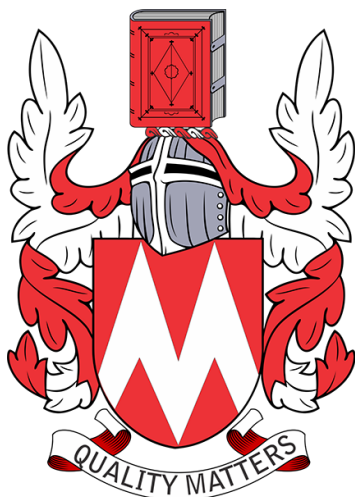
Штит: Црвено, удвоено сребрено стропило

Челенка: Црвена затворена книга.

Мантија: Црвено, поставено сребро

Девиза: Quality Matters (Квалитетот е важен)

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

MATAS KOMPANI

Company from Skopje
1/2009 on 3. Mar. 2009.

Shield: Gules, a double chevrons throughout Argent.

Crest: Book closed Gules, fore-edges Argent.

Mantle: Gules doubled Azure

Motto: Quality Matters

Blazon and Emblazon: Jovan Jonovski

КИРИЛ ТРАЈКОВСКИ

Музеолог од Скопје
2/2009 на 27.11.2009 година

Штит: Расечен сребро и сино, тевтонски крст на вера, меѓу два тевтонски крста во глава, сè обратно обоено.

Челенка: Шесто крака звезда сребро

Мантија: сино поставено сребро

Девиза: Per Aspera ad Stella (Преку трње до звезда)

Блазон: Јован Јоновски

Емблазон: Матеј Богдановски

KIRIL TRAJKOVSKI

Museologist from Skopje
2/2009 on 27. Nov. 2009.

Shield: Per pale Argent and Azure, A long cross patèe the base moline, in chief two croses patèe, all countercharged.

Crest: A six pointed star Argent.

Mantle: Azure doubled Argent

Motto: Per Aspera ad Stella (Through Thorns to a Star)

Blazon: Jovan Jonovski

Emblazon: Matej Bogdanovski

БОЈАН СИМОВСКИ

Еколог од Скопје
1/2010 на 10.6.2010 година

Штит: Светло сино, сонце со дивергентни зраци златно. Подножје пилесто подигнато зелено.

Челенка: Сива мечка со глобус во предните шепа двете природни.

Мантија: зелено поставено златно

Мото: Terra nostra (Наша земја)

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

BOJAN SIMOVSKI

Ecologist from Skopje
1/2010 on 10. Jun. 2010.

Shield: Bleu celeste a rayed Sun throughout Or surmounted by a pile reversed sapinnée Vert.

Crest: A gray Bear erect holding a Globe all proper.

Mantling: Vert doubled Or

Motto: Terra nostra (Our land)

Blazon and emblazon: Jovan Jonovski

**МАКЕДОНСКА
ПРАВОСЛАВНА
ЦРКВА – ОХРИДСКА
АРХИЕПИСКОПИЈА**

2/2010 на 10.6.2010 година

Блазон: Црвено, златен храм во златна боја. Штитот е обвиен со црвена мантија поставен со сребро окрунета со златна архијерејска митра. Зад плаштот вкрстени златни крст и жезол

Блазон и емблазон: Јован Јоновски, Стојанче Величковски

**MACEDONIAN ORTHODOX
CHURCH – ARCHBISHOPRIC
OF OHRID**

2/2010 on 10. Jun. 2010.

Blazon: Gules, an (orthodox) temple Or. Behind the shield mantle Gules dounled Argent ensigned of a Bishop's mitre Or. Behind the mantle a cross and a sceptre in saltire both Or.

Blazon and emblazon: Jovan Jonovski, Stojance Velickovski

**ПРЕТСЕДАТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА**

Грб на функција

3/2010 на 10.6.2010 година

Блазон: Штит поделен на вртешка од 16 злато и црвено, завртено за половина. Во средината безант обрабен црвено. Под штитот две вкрстени гранки од македонскиот даб со по осум листови и осум плодови, сè злато.

Блазон и емблазон: Јован Јоновски, Стојанче Величковски, Петар Гајдов

**PRESIDENT OF
THE REPUBLIC OF
MACEDONIA**

Arms of Office

3/2010 on 10. Jun. 2010.

Blazon: Gyronny of 16 Or and Gules, a bezant fimbriated Gules. Under the shield, two branches of Macedonian Oak Or with eight leafs and eight fruits in saltire all Or.

Blazon and Emblazon: Jovan Jonovski, Stojance Velickovski, Petar Gajdov

СТАВРЕ ЦИКОВ

Публицист и правник од Скопје
1/2011 на 26.5.2011 година

Штит: Сино, Златен Грифин качен на црвена основа од три ритчиња во подигање, кој во раката држи крст потпрен на основата од чиј центар зрачи сонце;

Челенка: Златна крилатата рака која држи крст од чиј центар зрачи сонце

Мантија: Сино поставена златно

Девиза: Слобода, Правда, Вера.

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

STAVRE DZIKOV

Publicist and jurist from Skopje

1/2011 on 26. May 2010.

Shield: Azure, on a tripple mount Gules a Gryphon segreant holding a staff surmounted of a cross with a sun rayed all Or.

Crest: A lion's gamb grasping a Cross as in the shield between two wings Or.

Mantling: Azur doubled Or

Motto: Слобода, Правда, Вера (Sloboda, Pravda, Vera), [Freedom, Justice, Faith]

Blazon and emblazon: Jovan Jonovski

АНДРЕА МОРЕЃО

Банкар од Лугано, Швајцарија
1/2012 на 21.6.2012 година

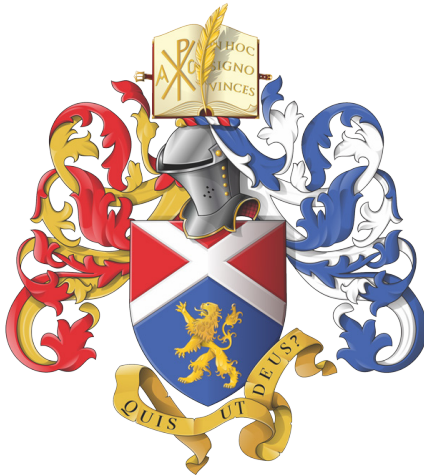
Штит: По стропило сино и црвено, на линијата на разделување подигнат сребрен андреев крст, долу златен лав;

Челенка: Сребрена отворена книга со златни букви на десно Христовиот монограм, на лево натпис In Hoc Signo Vincens, (Со овој знак ќе победиш), по средината златно перо;

Мантија: Црвено поставено златно и сино поставено сребрено;

Девиза: Quis ut Deus? (Кoj е како Бог?)

Блазон и емблазон: Небојша Дикиќ

ANDREA MOREGGIO

Banker from Lugano, Switzerland
1/2012 on 21. Jun. 2012.

Blazon: Per chevron Gules and Azure, a saltire enhanced Argent and in base a lion rampant Or

Crest: A book open bound, garnished and clasped in leather all Proper, and upon dexter page the monogram of Christ, the sinister inscribed: IN HOC SIGNO VINCES, and over all a quill all Or

Mantle: To dexter Gules doubled Or, to sinister Azure doubled Argent

Motto: QUIS UT DEUS. (Who is like God)

Blazon and emblazon: Nebojsa Dikic

ХРИСТИЈАНСКА ЦРКВА БОЖИ ГЛАС

Евангелска црква со седиште во Скопје

2/2012 на 10.10.2012 година

Штит: Сребро крст зелен, над сè златна книга обрабена црвено со натпис: „Јас Сум Патот, Вистината и Животот“; На хералдичка фонтана во кантон, црвен плоснат крст Челенка

Девиза: Vox Dei (Божји глас)

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

GOD'S VOICE CHRISTIAN CHURCH

Evangelical church based in Skopje
2/2012 on 10. Oct. 2012.

Shield: Argent, a cross Vert, dexter canton a fountain charged of a cross pattée Gules, overall an open book Or, buckled Proper, binding Gules bearing the words "Jas sum Patot, Vistinata" in letters Sable.

Motto: Vox Dei (God's Voice)

Blazon and emblazon: Jovan Jonovski

ТРАЈКО ШОКЛАРОВСКИ

Електричар од Виена

3/2012 на 10.10.2012 година

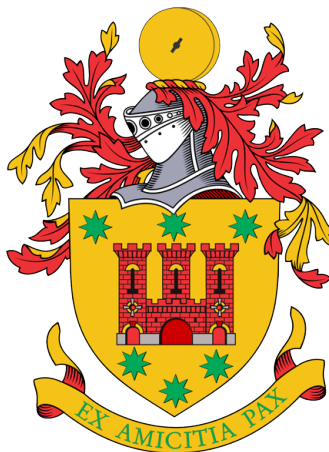
Штит: Златно, црвен замок со три кули меѓу 6 зелени осумкраки ѕвезди 3-3.

Челенка: Златен воденичарски камен.

Мантија: Црвено поставено златно

Девиза: Ex Amicitia Pax (Од пријателството излегува мирот)

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

TRAJKO SHOKLAROVSKI

Electrician from Vienna

3/2012 on 10.10.2012

Shield: Or, a triple towered castle Gules between 6 eight-pointed stars Vert 3-3.

Crest: Millstone Or.

Mantle: Gules doubled Or.

Motto: Ex Amicitia Pax (From friendship comes peace)

Blazon and emblazon: Jovan Jonovski

СТРАШО ЈОРДАНОВСКИ

Музичар од Скопје
4/2012 на 10.10.2012 година

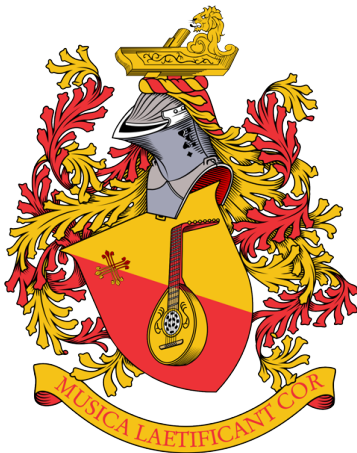
Штит: По превез црвено и златно, лаута, во кантон триделен лилјанест крст, сè обратно обоено.

Челенка: Златно столарско ренде.

Мантија: Црвено поставено златно.

Девиза: Musica Laetificant Cor (Музиката го расположува срцето)

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

STRASHO JORDANOVSKI

Musician from Skopje
4/2012 on 10.10.2012

Shield: Per bend Gules and Or a lute in dexter canton a cross tripartite flory all counterchanged.

Crest: Plane Or.

Mantle: Gules doubled Or.

Motto: Musica Laetificant Cor (Music gladdens the heart)

Blazon and emblazon: Jovan Jonovski

АЛЕКСАНДАР ГИЖАРОВСКИ

Вексилолог и софтверски инженер од Скопје
1/2013 на 10.6.2013 година

Штит: По стропило на сино и зелено, сребрено стропило помеѓу златен лозов лист во кантон и сребрен седечки волк, вооружен црвено.

Челенка: Од златна челенкова круна сребрена волчја глава, во устата со исто копје со син пламенец.

Мантија: Сино поставено сребрено.

Девиза: Lux et Veritas (Светлина и Вистина)

Блазон и емблазон: Александар Ги-жаровски

ALEKSANDAR GIZHAROVSKI

Vexillologist and software engineer from Skopje
1/2013 on 10.6.2013

Shield: Per chevron Azure and Vert a Chevron Argent between in dexter chief a vine leaf Or and in base a wolf sejant Argent armed Gules.

Crest: Issuant from a crest coronet Or a Wolf's head Argent in the mouth a silver spear with penant Azure.

Mantle: Azure doubled Argent.

Motto: Lux et Veritas (Light and Truth)

Blazon and emblazon: Aleksandar Gizharovski

ХАЕМУС

Здружение на граѓани од Скопје
Заведен под број 2/2013 на 10.6.2013 година

Блазон: Зелено, од сребрена карпеста основа сребрен грифон кој во десната канца држи златно перо.

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

HAEMUS

Citizen's Association from Skopje
2/2013 on 10.6.2013

Blazon: Vert on a rock Argent base a gryphon of the second rampant holding in the dexter claw a quill Or.

Blazon and emblazon: Jovan Jonovski

ОПШТИНА РАДОВИШ

Грб на урбана општина
3/2013 на 8.11.2013 година

Штит: Сребрено, црвен радовишки крст, штитот орамнен градобрански црвено.

Круна: Бедемска круна со две странични правоаголни кули и една средишна кула со порта поставени на дијадема, сето златно.

Венец: Зелено тутуново лисје обвиткано со црвено-бела декоративна лента.

Блазон и емблазон: Иван Нацевски, Стојанче Величковски и Александар Гижаровски

MUNICIPALITY OF RADOVISH

Arms of urban municipality
3/2013 on 8.11.2013

Shield: Argent a Radovish cross Gules, bordure embattled of the second.

Crown: Mural crown Or of two rectangular towers and a central tower gated.

Wreath: Tobacco wreath Vert wrapped with decorative ribbon.

Blazon and emblazon: Ivan Nacevski, Stojanche Velichkovski and Aleksandar Gizharovski

ИВАН НАЦЕВСКИ

Хералдичар и стоматолог од Куманово
1/2014 на 10.6.2014 година

Штит: На црно сребрен пегаз со златни крила оружан златно. На црвено чело две златни дабови гранки со желяд.

Челенка: Од златна круна црна коњска глава која во устата држи сребрен краток меч со златна дршка.

Мантија: Црно поставено сребрено.

Девиза: Татковината – мое семејство

Блазон: Иван Нацевски

Емблазон: Јован Јоновски

IVAN NACEVSKI

Heraldist and dentist from Kumanovo
1/2014 on 10.6.2014

Shield: Sable, a Pegasus Argent winged crined and unguled Or, on a chief Gules two oak sprigs fructed Or.

Crest: Issuant from a crest coronet Or a horse's head coped Sable, holding in its mouth a dagger Argent hilted and pommelled Or.

Mantle: Sable doubled Argent

Motto: Татковината – мое семејство (Tatkovinata – moe semejstvo), [The fatherland is my family]

Blazon: Ivan Nacevski, **Emblazon:** Jovan Jonovski

МИЛАН НАЦЕВСКИ

Лекар од Куманово
2/2014 на 10.6.2014 година

Штит: На црно сребрен пегас со златни крила оружан златно. На златно чело две маслинови гранчиња природни.

Челенка: Од златна круна пола црн пегас со златни крила.

Мантија: Црно поставено сребрено

Девиза: Aquila non capit muscas (Орелот не фаќа муви)

Блазон: Иван Нацевски

Емблазон: Јован Јоновски

MILAN NACEVSKI

Doctor from Kumanovo
2/2014 on 10.6.2014

Shield: Sable, a Pegasus Argent winged crined and unguled Or, on a chief Or two olive sprigs fructed Proper.

Crest: Issuant from a crest coronet Or a demi-Pegasus Sable winged crined and unguled also Or.

Mantle: Sable doubled Argent

Motto: Aquila non capit muscas (An eagle doesn't catch flies)

Blazon: Ivan Nacevski
Emblazon: Jovan Jonovski

КОСТА СТАМАТОВСКИ

Хералдички уметник и графички дизајнер од Скопје

3/2014 на 30.12.2014 година

Штит: Црно, меѓу три сребрени осумкраки ѕвезди був во пресрет кој стои на стрела влево, обете златни.

Челенка: Златен феникс.

Мантија: Црно поставено златно.

Девиза: Supra et Ultra (Повисоко и подалеку)

Блазон и емблазон: Коста Стаматовски

KOSTA STAMATOVSKI

Heraldic artist and graphic designer from Skopje

3/2014 on 30.12.2013

Shield: Sable, an owl affrontée perched on an arrow point sinister, Or between three eight-pointed stars Argent.

Crest: Phoenix Or.

Mantle: Sable doubled Or.

Motto: Supra et Ultra (Above and Beyond)

Blazon and emblazon: Kosta Stamatovski

ОПШТИНА НОВО СЕЛО

Грб на рурална општина

4/2013 на 31.12.2014 година

Штит: Расечен црно и злато, кула, во основата два брановидни ремени, сè обратно обоено.

Круна: Златна палисадна круна.

Венец: Златно костеново лисје обвиткано со црвена лента.

Блазон и емблазон: Коста Стаматовски

MUNICIPALITY OF NOVO SELO

Arms of rural municipality

4/2014 on 31.12.2014

Shield: Per pale Sable and Or, a tower, in base two barulets wavy, all counterchanged.

Crown: Palisade crown Or.

Wreath: Chestnut leaves wreath Or wrapped with decorative ribbon.

Blazon and emblazon: Kosta Stamatovski

ОПШТИНА ОХРИД

Грб на урбана општина

5/2013 на 31.12.2014 година

Штит: Сино, на зелен брег сребрена ѕидина со порта меѓу две кули. Во подножјето вода. Над сè златен едреник со сребрено едро, снижен.

Круна: Златна бедемска круна со три кули ѕидана златно, на средишната кула порта, сета украсена со рубини и бисери.

Венец: Две зелени дабови гранки со златни желади, соединети со црвена лента.

Блазон и емблазон: Коста Стаматовски

MUNICIPALITY OF OHRID

Arms of urban municipality

5/2014 on 31.12.2014

Shield: Azure, on a mount Vert a two-towered fort gate opened Argent. Base wavy of the first. Over all a sailboat Or sail set Argent.

Crown: Mural crown of three towers Or, central tower gated, decorated with rubies and pearls.

Wreath: Two oak branches Vert fruited Or conjoined with ribbon Gules.

Blazon and emblazon: Kosta Stamatovski

НАДИЦА ДИМОВСКА

Лекар од Куманово
6/2014 на 31.12.2014 година

Штит: Расечен на црвено и сино, златно стропило меѓу три сребрени црешови цвета (сакура) со златни семиња.

Челенка: Црвен був во приказ со сини раширени крилја и опаш, оружан златно кој во канците држи златна змија.

Мантија: Сино и црвено поставено златно

Девиза: Primum Non Nocere (Најпрвин не наштетувај)

Блазон и емблазон: Иван Нацевски

NADICA DIMOVSKA

Doctor from Kumanovo
6/2014 on 31.12.2014

Shield: Per pale Gules and Azure, a chevron Or between three cherry blossom (sakura) Argent seeded Or.

Crest: An owl rising Gules, wings and tail displayed Azure, armed Or holding snake of the same.

Mantle: Azure and Gules doubled Or

Motto: Primum Non Nocere (First do no harm)

Blazon and emblazon: Ivan Nacevski

ОПШТИНА СВЕТИ НИКОЛЕ

Грб на урбана општина
7/2014 на 31.12.2014 година

Штит: На лево закосен зелено и златно, крст од пастирски стапови обратно обоен.

Круна: Златна бедемска круна со три кули сидана златно, на средишната кула порта.

Венец: Златни житни класови преплетени со зелена лента со златен ширит.

Блазон и емблазон: Стојанче Величковски

MUNICIPALITY OF SVETI NIKOLE

Arms of urban municipality
7/2014 on 31.12.2014

Shield: Per bend sinister Vert and Or, a pastoral staff cross counterchanged.

Crown: Mural crown of three towers Or, central tower gated.

Wreath: Wheat stalks interweaved with ribbon Vert with bar Or.

Blazon and emblazon: Stojanche Velichkovski

ДАРКО БЛАЖЕВСКИ

Машински инженер од Скопје
1/2015 на 17.4.2015 година

Штит: Сино, два огнени сребрени меча со златни дршки во појас контра, од зелено подножје златен аквадукт.

Челенка: Златен полукоњ.

Мантија: Сино поставено златно.

Девиза: Ubi Concordia Ibi Victoria (Каде има слога таму има и победа)

Блазон: Јован Јоновски

Емблазон: Коста Стаматовски

DARKO BLAZHEVSKI

Mechanical engineer from Skopje
1/2015 on 17.4.2015

Shield: Azure, two flaming swords counterpoised fesswise Argent hilted Or, on base Vert an aqueduct of the third.

Crest: Demi-horse Or.

Mantle: Azure doubled Or.

Motto: Ubi Concordia Ibi Victoria (Where there is unity there is victory)

Blazon: Jovan Jonovski

Emblazon: Kosta Stamatovski

АИКИДО КЛУБ АГАТСУ

Аикидо клуб од Куманово
2/2015 на 17.4.2015 година

Штит: Црвено, на сребрена рондела црвен трискел/тројник, на сребрено чело три црвени прстена.

Челенка: Јапонска порта „тори“, природно, од портата виси натпис АИКИДО со црни канџи букви.

Мантија: Црвено поставено сребрено

Девиза: Масакатсу Агатсу (со јапонски канџи букви) (Вистинската победа е победа над себе)

Блазон и емблазон: Иван Нацевски

AIKIDO CLUB AGATSU

Aikido club from Kumanovo
2/2015 on 17.4.2015

Shield: Gules, on an roundel Argent a triskelion of the first, on an chief of the second three tourteaux voided.

Crest: Japanese gate Tori Proper. Suspended from the roof banner with text "AIKIDO" in japanese kanji.

Mantle: Gules doubled Argent

Motto: Masakatsu Agatsu (in japanese kanji letters) (True victory is victory over yourself)

Blazon and emblazon: Ivan Nacevski

ОПШТИНА ДЕМИР ХИСАР

Грб на урбана општина
3/2015 на 10.10.2015 година

Штит: Лево брановидно скосен на црвено и црно. Врз отворена сребрена книга со златен повез вкрстени сребрен бодеж со златна рачка и златна кубура со сребрена цевка. Во основа златна тројна дабова гранка.

Круна: Златна бедемска круна со три кули сидана златно, на средишната кула порта.

Венец: Две букови гранки природно обоени на дното поврзани со црвена лента.

Блазон и емблазон: Стојанче Величковски

MUNICIPALITY OF DEMIR HISAR

Arms of urban municipality
3/2015 on 10.10.2015

Shield: Per bend sinister wavy Gules and Sable, on an open book Argent binding Or a dagger Argent hilted Or and a pistol Or with barrel Argent in saltire, in base three oak leaves conjoined Or.

Crown: Mural crown of three towers Or, central tower gated.

Wreath: Two beech branches Proper tied at the bottom with ribbon Gules.

Blazon and emblazon: Stojanche Velichkovski

ОПШТИНА ЧЕШИНОВО-ОБЛЕШЕВО

Грб на рурална општина
4/2015 на 10.10.2015 година

Штит: По брановиден шеврон на црвено и сребрено, две штркови глави, кои излегуваат од страните, обратно обоени, во челото три сребрени оризови класје, во основата извор во црвено.

Круна: Златна палисадна круна.

Венец: Златни оризови класја испреплетени со црвена лента со сребрен ширит.

Блазон и емблазон: Стојанче Величковски

MUNICIPALITY OF CHESHINOVO-OBLESHEVO

Arms of urban municipality
4/2015 on 10.10.2015

Shield: Per chevron wavy Gules and Argent, two storks heads issuing from flanks, counterchanged, in chief three ears of rice counterchanged, in base a heraldic fountain Gules and Argent.

Crown: Palisade crown Or.

Wreath: Rice stalks Or interweaved with ribbon Gules with bar Azure.

Blazon and emblazon: Stojanche Velichkovski

ЈОСИП ПАВЛОВСКИ

Бизнисмен од Крива Паланка
5/2015 на 10.10.2015 година

Штит: Квадриран на црвено и сребрено, вилообразен крст обратно обоен.

Челенка: Сребрен полупегаз со златни крила и оружан во злато со црвен околуватник со виловиден сребрен крст, придржува бел лилјан со предните нозе.

Мантија: Црвено поставено сребрено

Девиза: Honor et Virtus (Чест и доблест)

Блазон и емблазон: Стојанче Величковски

JOSIP PAVLOVSKI

Businessman from Kriva Palanka
5/2015 on 10.10.2015

Shield: Quarterly Gules and Argent a cross fourchee countercharged.

Crest: Demi-pegasus Argent winged and armed Or, gorged Gules with cross fourchee penant, holding lily of the first.

Mantle: Gules doubled Argent

Motto: Honor et Virtus (Honor and Virtue)

Blazon and emblazon: Stojanche Velichkovski

СОЦКО ТАСЕВСКИ

Државен службеник од Крива Паланка

6/2015 на 10.10.2015 година

Штит: Сребрено, на зелен жлебовиден шеврон три бозелови цвета со златни прашници.

Челенка: Сребрена коњска глава со златна грива и свонче во устата.

Мантија: Зелено поставено сребрено

Девиза: Veritas Vincit (Вистината победува)

Блазон и емблазон: Стојанче Величковски

SOCKO TASEVSKI

Public servant from Kriva Palanka

6/2015 on 10.10.2015

Shield: Argent on a chevron Vert dovetailed, three elderberry of the first seeded Or.

Crest: Horse head Argent maned Or with bell of the same.

Mantle: Vert doubled Argent

Motto: Veritas Vincit (Truth wins)

Blazon and emblazon: Stojanche Velichkovski

ДРАГИ ТОДОРОВСКИ

Градежник од Куманово

1/2016 на 10.6.2016 година

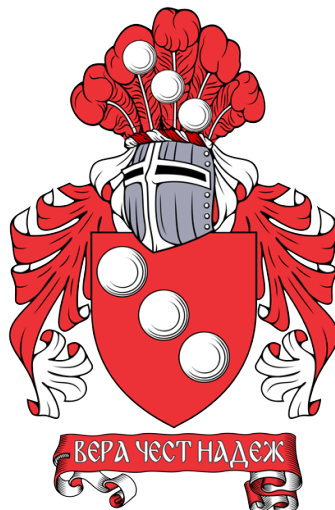
Штит: Црвено, три сребреници во превез.

Челенка: На пет црвени нојви пердуви, три сребреници во превез.

Мантија: Црвено поставено сребрено

Девиза: Вера Чест Надеж

Блазон и емблазон: Јован Јоновски

DRAGI TODOROVSKI

Builder from Kumanovo

1/2016 on 10.6.2016

Shield: Gules, three plates in bend.

Crest: Five ostrich feathers Gules charged with three plates in bend.

Mantle: Gules doubled Argent

Motto: Вера Чест Надеж (Vera Chest Nadezh) [Faith Honour Hope]

Blazon and emblazon: Jovan Jonovski

Од 34 грбови, најголемиот дел од грбовите, 15 или 44% се на готски штит, каков што е и стандардниот штит на МХЗ. Потоа следуваат 6 ренесансни, 4 шпански, 3 англиски, 2 варјашки и по еден германски, полски, барокен, и еден издолжен штит.

Три се сложени грбови кои се состојат од посебни полиња од кои 2 се расечени и полупресечени,

Застапеност на главните бои и метали: Црвено-сребрено 7, сино-златно 5, црвено-златно 4, зелено-сребрено 3, сино-сребрено 2, црно-златно 2, црно-сребрено 2, зелено-златно 1.

Основни грбови на едно поле без поделба на штитот се 19 или 56% од грбовите. Најмногу се расечени 6 (од кои 2 и полупресечени), потоа на стропило 3, лево скосен и на вртешка по 2, и скосен и на крст по еден.

Ординарии кои се јавуваат се основа и стропило и чело по 4 пати, салтир 2 пати и бордура, крст и појас по еднаш. Односно 12 грбови или 35% имаат ординарии и субординарии.

Како фигури кои најчесто се јавуваат, без разлика дали е примарна, секундарна грбовна фигура или се наоѓа на челенката, најчесто се јавува крстот на 8 грбови, потоа коњ-обичен, крилат, или коњска глава на 6 грба, лавот или лавовска глава 4 пати колку што има и книги. Со по два грба следуваат грифонот, орелот, буфот и цветот.

Како автори на блазонот и емблазонот на грбовите во регистрот се јавуваат членовите: Јован Јоновски со 19 блазони и 17 емблазони, потоа Стојанче Величковски со по 8 блазони и емблазони, Коста Стаматовски со 3 блазони и 4 емблазони, Иван Нацевски со 5 блазони и 3 емблазони, Александар Гижаровски со по 2 блазони и емблазони, Петар Гајдов со по еден блазон и емблазон, Матеј Богдановски со 2 емблазона и Александар Куров со 1 емблазон. Небојша Дикиќ е единствениот кој не е член на МХЗ а чија изработка на грб е регистрирана во Регистрот.

Девиза немаат 11 грбови, а од оние што имаат, најмногу се на латински 17 грба, 4 се на македонски и по еден на англиски и на јапонски.

Во регистрот содржи 20 лични, 6 организациони, 6 општински грбови, како и по еден грб на компанија и на позиција.

Of the 34 coats of arms, most of the arms, 15 or 44% are on the Gothic shield, as is the standard shield of MHS. Then there are 6 Renaissance, 4 Spanish, 3 English, 2 „Barbaric“ and one German, Polish, Baroque, and one elongated shield.

Three are marshaled coats of arms consisting of separate fields of which 2 are per pall and per fess.

Representation of main colors and metals: Gules-Argent 7, Azure-Or 5, Gules-Or 4, Vert-Argent 3, Azure-Argent 2, Sable-Or 2, Sable-Argent 2, Vert-Or 1.

The basic coats of arms in one field, without divisions, of the shield are 19 or 56% of the arms. The most divisions are per pale 6 (of which 2 are further per fess), then per chevron 3, per bend sinister and per gyronny 2, and per bend and per cross once.

Ordinaries that appear are base and a chevron 4 times each: saltire 2 times and a bordure, cross and fess once. That is, 12 coats of arms or 35% have ordinances and subordinates.

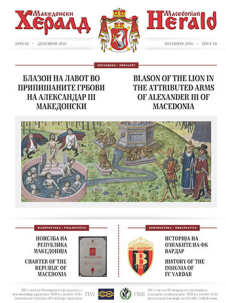
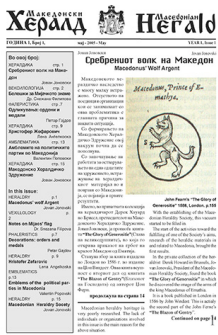
As the most frequently occurring figures, whether it is primary, secondary, or on the crest, is usually the cross of 8 coats of arms, then a horse-ordinary, winged, or horse head of 6 coats, a lion or a lion head 4 times as much as there are books. Two each are with the griffin, eagle, owl and flower.

As authors of the blazon and the emblazon of the coat of arms in the register there are the following members: Jovan Jonovski with 19 blazons and 17 emblazon, then Stojanche Velichkovski with 8 blazons and emblazons, Kosta Stamatovski with 3 blazons and 4 emblazons, Ivan Nacevski with 5 blazons and 3 emblazons, Aleksandar Gizharovski with 2 blazons and emblazons, Petar Gajdov with one blazon and emblazon, Matej Bogdanovski with 2 emblazon and Alexander Kurov with 1 emblazon. Nebojsa Dikic is the only non member of the MHZ.

11 coats of arms do not have motto. Of those having, the most Latin in 17 arms, 4 are in Macedonian and one in English and in Japanese.

The register contains 20 personal, 6 organizational, 6 municipal coats of arms, as well as one company's coat of arms and position.

The english blazons were edited by Elizabeth Roads, the Snawdown Herald.

МАКЕДОНСКИ ХЕРАЛД БР.1 (2005) ДО БР.10 (2016) ИНДЕКС

Трајче Трајков

MACEDONIAN HERALD # 1 (2005) TO # 10 (2016) INDEX

Trajche Trajkov

Македонски хералд беше гласникот на Македонското хералдичко здружение. Главен уредник беше Јован Јоновски, а во уредувањето, пред сè на техничкиот дел учествуваа и Александар Гижаровски и Коста Стаматовски.

Првиот број беше умножен на фотокопир во 100 примероци. Од вториот, следните броеви беа комбинирани од отпечатени црно бели и страници во боја. Вториот број беше испечатен во 200 примероци, број 3 во 300, 4 во 500 примероци. Од броевите 5, 6, и 7 само минимален број примероци беа испечатени. Броевите 8 и 9 беа испечатени по 500 примероци, додека од број 10, само минимален број примероци беа испечатени.

Примероци се достапни во депозитарните библиотеки во Скопје, Битола и Штип.

БРОЈ 1, МАЈ 2005

Јован Јоновски, Сребрениот волк на Македон, стр. 1,14

Macedonian Herald was the gazette of the Macedonian Heraldry Society. Editor-in-chief was Jovan Jonovski, and technical editors were Aleksandar Gizharovski and Kosta Stamatovski.

The first issue was multiplied by a B/W photocopier in 100 copies. From the issue #2, it was combined from printed black and white and color pages. The second issue was printed in 200 copies, #3 in 300, #4 in 500 copies. Of the # 5, 6, and 7, only a minimal number of copies were printed. The #8 and 9 were printed in 500 copies, while from issue 10, only a minimal number of copies were printed.

Samples are available in depository libraries in Skopje, Bitola and Shtip.

ISSUE 1, MAY 2005

Jovan Jonovski, Macedonus' Wolf Argent, p. 1,14
Snezana Filipova, Note on Mijac's Flag, p. 2-6
Petar Gajdov, Decorations - orders and medals,

Снежана Филипова, Белешки за мијачкото знаме, стр. 2-6

Петар Гајдов, Одликувања-ордени и медали, стр. 7,8

Лена Ангелкоска, Христофер Жефарович, стр. 9-12

Валентин Поповски, Амблемите на политичките партии во Македонија, стр. 13,14

Јован Јоновски, Македонско хералдичко здружение, стр. 15,16

БРОЈ 2, МАЈ 2007

Јован Јоновски, Нови градски грбови, стр. 1,3,4

Од уредникот, стр. 2

Снежана Филипова, Белешки за мијачкото знаме - токлување на аплицираните симболи, стр. 5-8

Петар Гајдов, Македонски одликувања, стр. 9,10

Елица Манева, Волкот од обетките од Водоча, стр. 11-13

Македонски хералдички термилошки речник, стр. 14

Јован Јоновски, Активности на МХЗ, стр. 15,16

БРОЈ 3, МАРТ 2009

Од уредникот, стр. 2

Јован Јоновски, Грбовите на Македонија, стр. 3-13

Петар Гајдов, Орденот на Република Македонија, стр. 14-16

Ана Јорданова, Хералдички претстави од Брегалничкиот регион, стр. 17,18

Кирил Трајковски, Хералдиката во Музеј на Македонија, стр. 19

Снежана Филипова, Хералдиката на факултет, стр. 20

Лена Ангелкоска, Чудесниот свет на хералдиката, стр. 21,22

Македонски хералдички термилошки речник, стр. 23

Јован Јоновски, Хералдичка анализа на штитовите од Нерези, стр. 24,25

Активности на МХЗ, стр. 26,27

Хералдички регистар, Јован Јоновски, Стојанча

р. 7,8

Lena Angelkoska, Hristofer Žefarovič, p. 9-12

Valentin Popovski, Emblems of the political parties in Macedonia, p. 13,14

Jovan Jonovski, Macedonian Heraldry Society, p. 15,16

ISSUE 2, MAY 2009

Jovan Jonovski, New Civic Arms, p. 1,3,4

Editorial, p. 2

Snezana Filipova, Notes on Mijac's flag - Reading of Applied Motifs, p. 5-8

Petar Gajdov, Macedonian Decorations, p. 9,10

Elica Maneva, The Wolf of Vodoča Earrings, p. 11-12

Macedonian heraldic terminology, p. 14

Jovan Jonovski, Activities of MHS, p. 15,16

ISSUE 3, MARCH 2009

Editorial, p. 2

Jovan Jonovski, Coats of Arms of Macedonia, p. 3-12

Petar Gajdov, Order of the Republic of Macedonia, p. 14-16

Ana Jordanova, Heraldic Representations from Bregalnica Region, p. 17,18

Kiril Trajkovski, Heraldry in the Museum of Macedonia, p. 19

Snezana Filipova, Heraldry at University, p. 20

Lena Angelkoska, Magnificent World of Heraldry, p. 21,22

Macedonian heraldic terminology, p. 23

Jovan Jonovski, Heraldic Analysis of Shields from Nerezi, p. 24,25

Activities of MHZ, p. 26,27

Heraldic Register, Jovan Jonovski, Stojanča Petkovski, Petar Gajdov i Kiril Trajkovski, p. 28

Петковски, Петар Гајдов и Кирил Трајковски,
стр. 28

БРОЈ 4, СЕПТЕМВРИ 2010

Од уредникот, стр. 2

Јован Јоновски, Хералдички грбови за претседа-
телот и МПЦ, стр. 3-8

Александар Гиџаровски, Краток вовед во векси-
лологија, стр. 9,10

Драган Георгиев, По трагите на првите македон-
ски одликувања, стр. 11-13

Петар Гајдов, Орденот „8 Септември“, стр. 14,15

Д-р Бобан Петровски, Хералдика во помошните
историски науки, стр. 16,17

Јован Јоновски, Нова книга по хералдика, стр.
17,18

Јован Јоновски, Македонија со старо-нов „грб“,
стр. 19,20

Хералдика на Википедија на македонски, стр. 20

Македонски хералдички термилошки речник,
стр. 21

Активности на МХЗ, стр. 22,23

Хералдички регистар, Дарко Ангелов, Андреј
Стефановски и Бојан Симовски, стр. 24

БРОЈ 5 , ЈУЛИ 2011

Од уредникот, стр. 2

Мирослав Грчев, Во потрага по новото знаме,
стр. 3-6

Петар Гајдов, Истакнување и веење на знамето на
Р. Македонија, стр. 7-12

Стојанче Величковски, Знамињата на општините
во Република Македонија, стр. 13-18

Александар Гиџаровски, Вексилологија (втор
дел), стр. 19-21

Иван Нацевски, Воена хералдика, стр. 22,23

Петар Гајдов, Орден „Илинден 1903“, стр. 24,25

Македонски хералдички термилошки речник,
стр. 26

Активности на МХЗ, стр. 27

Хералдички регистар, Ставре Џиков, стр. 28

ISSUE 4 , SEPTEMBER 2010

Editorial, p. 2

Jovan Jonovski, New Heraldic Coat of Arms for
the President and MOC, p. 3-8

Aleksandar Gižarovski, A Brief Introduction to
Vexillology, p. 9,10

Dragan Georgiev, Tracing first Macedonian
decorations, p. 11-13

Petar Gajdov, Order of „8 of September“, p. 14,15

Dr. Boban Petrovski, Heraldry in Auxiliary
Historical Sciences, p. 16,17

Jovan Jonovski, New Book on Heraldry, p. 17,18

Jovan Jonovski, Macedonia with Old „New Coat
of Arms“, p. 19,20

Heraldry on Macedonian at Wikipedia, p. 20

Macedonian heraldic terminology, p. 21

Activities of MHS, p. 22,23

Heraldry Register, Darko Angelov, Andreja
Stefanovski and Bojan Simovski, p. 24

ISSUE 5, JULY 2011

Editorial, p. 2

Miroslav Grčev, In the search of a new flag, p.
3-6

Petar Gajdov, Displaying and flying the flag of
the Rep. of Macedonia, p. 7-12

Stojance Veličkovski, The municipal flags in the
Republic of Macedonia, p. 13-18

Aleksandar Gižarovski, Vexillology (part two), p.
19-21

Ivan Nacevski, Military heraldry, p. 22,23

Petar Gajdov, Order „Ilinden 1903“, p. 24,25

Macedonian heraldic terminology, p. 26

Activities of MHZ, p. 27

Heraldic register, Stavre Dzikov p. 28

БРОЈ 6, СЕПТЕМВРИ 2012

Јован Јоновски, Грбовите на општините во Република Македонија, стр. 2,31

Јован Јоновски, Месната хералдика во Република Македонија, стр. 4-9

Стојанче Величковски, Перипетиите со грбот на Крива Паланка, стр. 10,11

Трајче Трајков, Државниот грб во ознаките на безбедносните сили, стр. 12-15

Петар Гајдов, Орден за заслуги за Македонија, стр. 16-19

Иван Нацевски, Американските воени ознаки и институтот за хералдика, стр. 20-22

Александар Стеванов, Знаме со мртовечка глава, стр. 23-26

Александар Гиџаровски, Знамето на Летонија, стр. 27

Македонски хералдички термиолошки речник - Крст, стр. 28,29

Активности на МХЗ, стр. 30

Хералдички регистар, Андреја Мореџо, стр. 32

БРОЈ 7, СЕПТЕМВРИ 2013

Роберт Митевски, Третата страна на одликувањата, стр. 2, 4,5

Од уредникот, стр. 3

Јован Јоновски, Грбот на Град Скопје, стр. 6-10

Александар Гиџаровски, Знамето на Естонија, стр. 11

Трајче Трајков, Македонски полициски ознаки (1), стр. 12-15

Петар Гајдов, Орден за воени заслуги, стр. 16,17

Иван Нацевски, Хералдика на руските вооружени сили, стр. 18-21

Стојанче Величковски, Символи во македонското копаничарство, стр. 22,23

Македонски вексиколошки термиолошки речник, стр. 24-27

Македонски хералдички термиолошки речник, Лав, стр. 28,29

IN MEMORIAM - Кирил Трајковски, стр. 30

ISSUE 6, SEPTEMBER 2012

Jovan Jonovski, Coat of Arms of the Municipalities in the Republic of Macedonia, p. 2,31

Jovan Jonovski, Municipal Heraldry in the Republic of Macedonia, p. 4-9

Stojanče Veličkovski, Vicissitudes With the Arms of Kriva Palanka, p. 10,11

Trajče Trajkov, State Arms in the Emblems of the Defence Forces, p. 12-15

Petar Gajdov, Order of Merit for Macedonia, p. 16-19

Ivan Nacevski, American Military Insignia and the US Institute of Heraldry, p. 20-22

Aleksandar Stevanov, Skull and crossbones flag, p. 23-26

Aleksandar Gižarovski, Flag of Latvia, p. 27

Macedonian heraldic terminology - Cross, p. 28,29

Activities of MHS, p. 30

Heraldic Register, Andrea Moregio p. 32

ISSUE 7, SEPTEMBER 2013

Robert Mitevski, The third side of the Decorations, p. 2,4,5

Editorial, p. 3

Jovan Jonovski, Coat of Arms of Skopje, p. 6-10

Aleksandar Gižarovski, Flag of Estonia, p. 11

Trajče Trajkov, Macedonian Police Insignia (1), p. 12-15

Petar Gajdov, Order of Military Merit, p. 16,17

Ivan Nacevski, Heraldry of the Russian Armed Forces, p. 18-21

Stojanče Veličkovski, Symbols in Macedonian Woodcarving, p. 22,23

Macedonian vexillology terminology, p. 24-27

Macedonian heraldic terminology, Lion, p. 28,29

IN MEMORIAM - Kiril Trajkovski, p. 30

Activities of MHS, p. 31

Heraldic Register, Aleksandar Gizharovski, p. 32

Активности на МХЗ, стр. 31

Хералдички регистар, Александар Гижаровски, стр. 32

БРОЈ 8, ЈУЛИ 2014

Јован Јоновски, Радовиш со нов грб и знаме, стр. 3,4

Јован Јоновски, Штитот во македонската месна хералдика, стр. 5-9

Иван Нацевски, Македонски месно-хералдички систем, стр. 10-12

Иван Нацевски, Шпанска воена хералдика, стр. 13,14

Александар Гижаровски, Знамето на Литванија, стр. 17,18

Македонски хералдички термилошки речник, Орел, стр. 19,20

Активности на МХЗ, стр. 21

Трајче Трајков, Македонски полициски ознаки (2), стр. 22-25

Петар Гајдов, Медал за заслуги за Македонија, стр. 26,27

Коста Стаматовски, Логоата во македонската месна хералдика, стр. 28-30

Галерија, стр. 31

Хералдички регистар, Иван Нацевски, Милан Нацевски стр. 32

БРОЈ 9, ДЕКЕМВРИ 2015

Јован Јоновски, Охрид со хералдизиран грб и знаме, стр. 3-5

Стојанче Величковски, Свети Николе со нов грб и знаме, стр. 6,7

Стојанче Величковски, Чешиново-Облешево со нов грб и знаме, стр. 8

Александар Гижаровски, Кисела Вода со (проблематичен) грб и знаме, стр. 9

Александар Гижаровски, Демир Хисар со нов грб и знаме, стр. 10

Александар Гижаровски, Ново Село со нов хералдички грб, стр. 11

Иван Нацевски, Односот помеѓу црвениот и златниот лав во делото „Грбовите на Македонија“ од

ISSUE 8, JULY 2014

Jovan Jonovski, Radoviš with new Arms and flag, p.3-4

Jovan Jonovski, The shield in Macedonian municipal heraldy system, p. 5-9

Ivan Nacevski, Macedonian municipal heraldy system, p. 10-12

Ivan Nacevski, Spanish military heraldy, p. 13,14

Aleksandar Gižarovski, The flag of Lithuania, p. 17,18

Macedonian heraldic terminology, Eagle p. 19,20

Activities of MHS, p. 21

Trajče Trajkov, Macedonian police insignia (2), p. 22-25

Petar Gajdov, Medal for merit for Macedonia, p. 26,27

Kosta Stamtovski, Logos in Macedonian municipal heraldy, p. 28-30

Gallery, p. 31

Heraldic register, Ivan Nacevski, Milan Nacevski, p. 32

ISSUE 9, DECEMBER 2015

Jovan Jonovski , Ohrid with heraldized Coat of Arms and new flag, p. 3-5

Stojanče Veličkovski, New flag and Arms of Sveti Nikole, p. 6,7

Stojanče Veličkovski, New flag and Arms of Češinovo-Obleševo, p. 8

Aleksandar Gižarovski, (Problematic) Arms and flag of Kisela Voda, p. 9

Aleksandar Gižarovski, New Arms and flag of Demir Hisar, p. 10

Aleksandar Gižarovski, Novo Selo with new heraldic Arms, p. 10

Ivan Nacevski, The ratiot between the lion gules and the lion or in the work „The Arms of Macedonia” by Academician Aleksandar

академик Александар Матковски, стр. 12-17

Јован Јоновски, Предлог за грб на Република Македонија, стр. 18,19

Коста Стаматовски, Дваесет години ново сонце, стр. 20,21

Никола Стојаноски, Симболот на сонцето во вексилологијата, стр. 22-25

Македонски хералдички термилошки речник, Животни, стр. 26,27

Александар Гиџаровски, Активности на МХЗ, стр. 28

Александар Гиџаровски, Објавена „Симболите на Македонија”, стр. 29

Јован Јоновски, Црковната хералдика во Македонија, стр. 30-37

Петар Гајдов, Медал за храброст, стр. 38,39

Трајче Трајков, Македонски полициски ознаки (3), стр. 40-43

Хералдички регистар, Коста Стаматовски, Аикидо клуб Агатсу, Јосип Павловски, Соцко Тасевски стр. 44-47

Хералдичка карта на Република Македонија, стр. 48

БРОЈ 10, ДЕКЕМВРИ 2016

Јован Јоновски, Сонцето во општинската хералдика во Р. Македонија, стр. 3-11

Иван Нацевски, Блазон на лавот во припишаните грбови на Александар III Македонски, стр. 12- 19

Александар Гиџаровски, Историја на ознаките на ФК Вардар, стр 20-32

Активности на МХЗ, стр. 33-35

Македонски хералдички термилошки речник, Сонце, стр. 36-37

Петар Гајдов, Култот на знамето во балканската фалеристика-орден на знамето, стр. 38-39

Петар Гајдов, Повелба на Република Македонија, стр 40-41

Трајче Трајков, Македонски полициски ознаки (4) стр. 42-47

Хералдички регистар, стр. 48

Matkovski, p. 12-17

Jovan Jonovski, Proposal for the Arms of the Republic of Macedonia, p. 18,19

Kosta Stamatovski, Twenty years a new son, p. 20,21

Nikola Stojanoski, The sun symbol in vexillology, p. 22-25

Macedonian heraldic terminology, Animals, p. 26,27

Aleksandar Gižarovski, Activities of MHS, p. 28

Aleksandar Gižarovski, „The Symbols of Macedonia” published, p. 29

Jovan Jonovski, Ecclesial heraldry in Macedonia, p. 30-37

Petar Gajdov, Medal for Bravery, p. 38,39

Trajče Trajkov, Macedonian police insignia (3), p. 40-43

Heraldic register, Kosta Stamatovski, Aikido club Agatsu, Josip Pavlovski, Socko Tasevski, p. 44-47

Heraldic map of the Republic of Macedonia, p. 48

ISSUE 10, DECEMBER 2016

Jovan Jonovski, The sun in the municipal heraldry in the Republic of Macedonia, p. 3-11

Ivan Nacevski, Blason of the lion in the attributed arms of Alexander III of Macedonia, p. 12-19

Aleksandar Gižarovski, History of the insignia of FC Vardar, p. 20-32

Activities of MHS, p. 33-35

Heraldic terminology, Sun, p. 36-37

Petar Gajdov, The cult of the flag in balkan phaleristics - order of the flag, p. 38-39

Petar Gajdov, Charter of the Republic of Macedonia, p. 40-41

Trajče Trajkov, Macedonian police insignia (4), p. 42-47

Heraldic register, p. 48

МАКЕДОНСКИ ТЕРИТОРИЈАЛНО ХЕРАЛДИЧКИ СИСТЕМ

Иван Нацевски

Македонското хералдичко здружение (МХЗ) исполнувајќи една од своите основни заложби, афирмацијата на хералдиката во македонското општество, на 10.10.2013 година го усвои Македонскиот територијално - хералдички систем (МТХС). Во текот на постоењето на МХЗ, 2003-2018г, изработени беа шест грба според нормите на овој систем. Тоа се грбовите на општините Радовиш, Ново Село, Охрид, Свети Николе, Чешиново - Облешево и Демир Хисар. Тука би можело да се додаде и грбот на општина Пробиштип кој ги содржи формалните елементи на системот меѓутоа нарушува неколку негови одредби.

Територијалната хералдика претставува дел од целокупната хералдичка наука која се занимава со проблематиката на грбовите на одделните територијални единици во рамките на една хералдичка јуридикција. Таа ги разгледува како грбовите на државата, административните т.е законски оформени територијални единици (пр. општини) така и грбовите на населени места (пр. град, село итн.). Територијалната хералдика е една од постарите хералдички дисциплини бидејќи грбовите на градовите и териториите се јавуваат во најраниот развојот на хералдиката од крајот на дванаесетиот и почетокот на тринаесетитот век. Во современи услови прво поголемо поместување во однос на конкретен систем ќе биде донесувањето на декрет за благороднички титули од страна на Наполеон во 1808 година (Titres 1808).

Во Република Македонија сите единиците на локалната самоуправа (ЕЛС) имаат грбови и знамиња. Според законот, терминот „грб“ го означува официјалниот амблем на општината, при тоа не водејќи смета за неговата хералдичност, односно дали навистина станува збор за хералдички грб, некаква слободна композиција или лого. За нехералдичните „грбови“, тука се користи зборот инсигнии.

Постои огромна разновидност и нескладност

MACEDONIAN CIVIC HERALDRY SYSTEM

Ivan Nacevski

The Macedonian Heraldic Society (MHS), fulfilling one of its main efforts, the affirmation of heraldry in the Macedonian society, on 10.10.2013 adopted the Macedonian Civic Heraldry System (MCHS). During the existence of the MHS, 2003-2018, six armorial achievements were registered according to the norms of this system. These are the coats of arms of the municipalities of Radoviš, Novo Selo, Ohrid, Sveti Nikole, Češinovo - Obleševo and Demir Hisar. Here, one could add the coat of arms of the municipality of Probištip, which contains the formal elements of the system, but violates several of its provisions.

The civic heraldry is part of the overall heraldic science that deals with the issues of the coats of arms of individual territorial units within a heraldic jurisdiction. It examines the state's coat of arms, the coats of arms of the administrative, i.e. legally formed territorial units (e.g. municipalities) and the coats of arms of settlements (e.g. city, village, etc.) likewise. The civic heraldry is one of the oldest parts of heraldry in general, since the coats of arms of the cities and territories appear in the earliest period of development of the heraldry from the end of the twelfth and the beginning of the thirteenth century. In modern terms, the first major shift in relation to a particular system would be the adoption of a decree on nobility titles by Napoleon in 1808 (Titres 1808).

In the Republic of Macedonia, all local self-government units (LSGU) have coats of arms and flags. According to the law, the term „coat of arms“ denotes the official emblem of the municipality, without taking into account its authenticity, that is, whether it really is a heraldic coat of arms, some kind of free composition or a logo. Here, the word insignia is used for non-heraldic „arms“.

меѓу овие инсигнии, така ставени едни до други, не одаваат претстава за припадност кон заеднички систем од една земја туку се спорадични решенија. Ова само по себе укажува на потребата од систематизација и организација на истите. Се разбира, има и солидни решенија кои можат да бидат сметани за хералдички или пак „близухералдички“ но, таквите се поскоро исклучок отколку правило (Јоновски, 2012).

МТХС се состои од два дела: нормативен дел кој ги содржи правилата и нормите, додека другиот дел се севкупноста на официјалните усвоени грбови и знамиња изработени според овие норми и правила.

Според одредбите на МТХС, при создавањето грбови задолжително мора да се води сметка за културните, историските и природните аспекти од развојот на носителот т.е државата и општините, прикажани на хералдички исправен начин. Од особено значење е продолжувањето на историското хералдичко наследство, односно постоечките грбови кои се хералдички исправни се приспособуваат и вклучуваат во МТХС, додека пак постоечките инсигнии кои се делумно хералдички исправни стануваат дел од него по извршена интервенција. Делумно хералдичките инсигнии можат да бидат заменети и со сосема нови хералдички грбови. Инсигниите, пак, кои не се хералдички издржани мора да бидат заменети со нови. Ова е посебно важно бидејќи голем дел од инсигниите кои сега се во употреба не ги задоволуваат хералдичките правила. Ваквата состојба води до разединетост и хаотичност.

Од друга страна МТХС не дозволува употреба на македонските државни и земски симболи како и препознатлив дел од истите во ознаките на месната хералдика, а воедно и силно обесхрабрува користење на државните бои како доминантна комбинација во хералдичките композиции на месната хералдика. Дополнително не се дозволува употреба на други национални, територијални, локални и кооперативни ознаки, како и препознатлив дел од истите во ознаките на системот. Во оваа категорија влегуваат и симболи од верски, расен, етнички, класен или било каков друг карактер кои можат да доведат до дискриминација. Ваквата определба на системот е за да се обезбеди негова безвременска и идеолошки амбивалентна

The huge diversity and incompatibility between these insignia placed next to each other leads to the false notion that they do not belong to a common system of one country, but to sporadic solutions. This in itself indicates the need for systematization and organization of the latter. Of course, there are solid designs that can be considered as heraldic or „nearly heraldic“, but they are more of an exception than a rule (Jonovski, 2012).

The MCHS consists of two parts: a normative part containing the rules and norms, while the other part is the set of the officially adopted coats of arms and flags made according to these norms and rules.

According to the provisions of MCHS, the creation of a coat of arms must necessarily take into account the cultural, historical and natural aspects of the development of the armiger, i.e. the state and the municipalities shown in a heraldically correct manner. The continuation of the historical and heraldic inheritances is of a particular importance. That is, the existing coats that are heraldically correct are adapted and included in the MCHS, while the existing insignia, which are partially heraldically correct, may become part of it after an heraldic intervention is done. Partially heraldic insignia can be replaced with completely new coats of arms. Insignias that are not heraldically correct, must be replaced with new ones. This is especially important because many of the insignia currently in use do not meet the heraldic criteria and such a state leads to disunity and chaos.

On the other hand, MCHS does not allow the use of the Macedonian state and land symbols as well as a recognizable part of them in the symbols of the civic heraldry, and at the same time strongly discourages the use of state colors as a dominant combination in the heraldic achievement of the civic heraldry. Additionally, it is not allowed to use other national, territorial, local and corporate designs, as well as a recognizable part of them in the system insignias. This category includes symbols of religious, racial, ethnic, class or any other character that may lead to discrimination. This determination of the system is to ensure its timeless and ideologically ambivalent position that will strive to synthesize non – conflicting and

позиција која ќе се стреми да синтезира неконфликтни и позитивни ознаки на исповетување.

МТХС во себе опфаќа два составни дела: државна хералдика и месна хералдика. Државната хералдика ги содржи хералдичките ознаки на државата и тоа: државното хералдичко достигнување – државен грб и државниот печат. Државниот грб има една хералдичка форма која се состои од штит и ранговска круна. Државниот штит и државната ранговска круна во композицијата на државниот грб се неделиви т.е истиот секогаш ги содржи и двете. Државниот грб се користи од страна на владата, собранието и министерствата. Државниот грб може да се користи како основа за создавањето на хералдички достигнувања на претседателот, армијата и полицијата. Системот не предвидува употреба на државниот штит за друга намена. Државната ранговска круна служи за изразување највисока статусна положба на државата. Истата е симбол на републиканското уредување и го претставува нејзиниот територијален интегритет и суверенитет. Државната ранговска круна може да биде употребена во рамките на воено – хералдички систем на АРМ и на полициско – хералдички систем на МВР. Со ова се изразува припадноста на вооружените и безбедносните сили на државата.

Во декември 2014 година беше направен обид да се спроведат во дело горенаведените одредби преку иницијатива на МХЗ за нов државен грб. Првично, иницијативата беше прифатена од тогашната влада, но како и во практично сите други претходни случаеви предлогот заглави по пат за Собрание. Основата за предлогот беше припишаниот грб на Александар Македонски од грбовникот на Жером де Бара (de Vara 1578) па оттука и штитот на државниот грб има четириаголна француска форма со сооднос на страните од 9:10. Државната ранговска круна беше предвидена како градобранска со пет кули поставени на златна дијадема украсена со рубини и бисери од Македонија. Според одредбите на системот државниот печат во себе го содржи државниот грб. Околу штитот на државниот грб во прстен и испишана соодветена содржина на печатот, а над тоа е поставена државната рангова круна (Јоновски 2018).

Месната хералдика во себе ги содржи хералдичките грбови на единиците на локална самоуправа (ЕЛС), како и на нивните составни делови

positive signs of fulfillment.

The MSCH is made of two components: state heraldry and civic heraldry. State heraldry contains the heraldic symbols of the state: the state heraldic achievement - the state coat of arms and the state seal. The coat of arms has a heraldic form consisting of a shield and a mural crown. The state shield and the state mural crown in the composition of the state coat of arms are indivisible, i.e. it always contains both. The coat of arms is used by the government, the Assembly and the ministries. The coat of arms can be used as the basis for the creation of the presidential, army and police heraldic achievements. The system does not foresee the use of the state shield for other purposes. The state mural crown stands for expressing the highest status of the state. It is a symbol of the republican order and represents its territorial integrity and sovereignty. The state mural crown can be used within the military – heraldic system of the ARM and the police and heraldic system of the Ministry of the Interior. This expresses the affiliation of the armed and security forces to the state.

In December 2014 an attempt was made to implement the aforementioned provisions through the initiative of the MHS for a new state coat of arms. Initially, the initiative was accepted by the then government, but as in practically all other previous cases, the proposal was blocked on the way to the Assembly. The basis for the proposal was the attributed coat of arms of Alexander the Great from Jerome de Bara (de Bara 1578), and therefore the shield of the coat of arms has a quadrangular French form with a ratio of 9:10. The state mural crown was envisaged with five towers placed on a golden diadem embellished with ruby and pearls from Macedonia. According to the provisions of the system, the state seal contains the state coat of arms. The seal is oval containing of a ring around the shield of the state coat of arms in which an appropriate content is written and above it the state mural crown is placed, (Jonovski 2018).

The civic heraldry contains the heraldic coats of arms of the LSGU, as well as their constituent parts (towns, settlements and villages) and the

(градови, населби и села) и хералдичките ознаки на планските развојни региони. Месната хералдика се состои од следните ознаки: хералдички грб, знаме, хералдичка значка и печат.

Хералдичкиот грб има три форми: мал грб - составен само од штитот; оваа форма е за најширока употреба и претставува заеднички симбол на сите припадници на носителот. Носителот има право да дозволи користење на малиот грб и негови делови во создавањето на кооперативни ознаки на други правни лица под негова надлежност, но под определени правила; среден грб - составен од хералдички штит и рангова круна и лента со девиза/мото/слоган; средниот грб припаѓа на управните органи на административните единици и е во строга службена употреба; и голем грб - составен од хералдички штит, ранговска круна, лента со девиза/мото/слоган и параферналии; Големиот грб припаѓа на највисокиот извршен орган на административните единици (градоначалник) и се користи во најсвечени и церемонијални пригоди.

Единиците на локална самоуправа поседуваат грб во сите три форми. Градовите и селата седишта на истоимените единици за свое сопствено територијално означување го користат малиот грб на општината. Населените места кои се седишта на единици на локална самоуправа со кои не носат исто име, добиваат грб кој е различен од грбот на административната единица. Селата кои се дел од ЕЛС имаат право само на мал грб. Градот Скопје претставува посебна административна единица и има грб во сите три форми (Службен 2004). Планските развојни региони поседуваат грб само во мала и средна форма. Административните единици имаат вексилолошко знаме. Хералдичката значка претставува ознака за искажување припадност кон дадена администрација. Хералдички значки имаат само административните единици од прв степен и градот Скопје.

Прва стапка за стандардизирање на грбовите на ЕЛС и планските развојни региони беше уедначувањето на малата форма на грбот односно изготвување еден стандарден штит за севкупна употреба. Така беше изработен еден готски штит со сооднос на страните 6:5. Со ова малата форма на грбовите на ЕЛС добива еднаква надворешна контура (Јоновски 2014).

Втората стапка за стандардизирање се одне-

heraldic insignia of the statistical regions. The local heraldry consists of the following insignia: coat of arms, flag, heraldic badge and seal.

The coats of arms have three forms: a small coat of arms - composed only of the shield; this form is for the widest use and it is a common symbol of all members of armiger. The armiger has the right to allow the use of the small coat of arms and its parts in the creation of corporate marks of other legal entities under its jurisdiction, but under certain rules; middle coat of arms - composed of a heraldic shield and a rank crown and a motto on a ribbon; the middle coat of arms belongs to the administrative bodies of the administrative units and is in strict official use; and a great coat of arms - composed of a heraldic shield, a rank crown, a motto and paraphernalia; The Great coat of arms belongs to the highest executive organ of the administrative units (mayor) and it is used in the most ceremonial occasions.

The LSGU have coats of arms in all three forms. The towns and villages of the units of the same name use the small coat of arms of the municipality for their own territorial marking. The settlements that are the headquarters of local self-government units that do not carry the same name receive coats of arms that are different from the coats of arms of the administrative unit. The villages that are part of the LSGU are entitled only to a small coat of arms. The City of Skopje is a separate administrative unit and has a coat of arms in all three forms (Службен 2004). The statistical regions have a coat of arms only in small and medium form. The administrative units have a vexillological flags. The heraldic badge is a sign for expressing affiliation to a given administration. Only the administrative units of the first level and the City of Skopje have a heraldic badge.

The first step for standardizing coats of arms of the LSGU and the statistical regions was the equalization of the small form of the arm, that is, the development of one standard shield for overall use. Thus a Gothic shield was made with a ratio of 6: 5. With this, the small form of the LSGU's coats gets the same outer contour (Jonovski 2014).

сува на положбата на секоја ЕЛС пропишана според законот за територијална организација на истите. Ова е сторено со доделување на ранговски круни кои можат да бидат поделени во две групи: урбани и рурални соодветно за статусот на ЕЛС со урбано или рурално седиште (Службен 2004).

Урбаните круни се поделени на две групи: круна на главен град и градска круна. Круната на главен град претставува градобранска круна со четири кули поставени на златна дијадема украсена со рубини и бисери од Македонија. Оваа круна е само за град Скопје. Градската круна дополнително се дели на три подгрупи и тоа: основна градска круна, круна на историска престолнина и круна на скопска градска општина (Нацевски 2014).

Основната градска круна претставува градобранска круна со две странични кули и една средишна правоаголна кула со порта поставени на златна дијадема. Оваа круна се однесува на сите ЕЛС со урбано седиште освен Скопје, Охрид и Прилеп. Не се прави разлика меѓу круните на општините со различна големина бидејќи тие служат единствено како средство за истакнување статус (Јоновски 2015).

Круната на историска престолнина претставува градобранска круна со две странични кули и една средишна правоаголна кула со порта поставени на златна дијадема украсена со рубини и бисери од Македонија. Оваа круна е само за Охрид и Прилеп.

Круната на скопска градска општина претставува градобранска круна со две странични кули и една средишна правоаголна кула со порта поставени на златна дијадема украсена со бисери. Оваа круна е само за десетте скопски општини.

Руралната круна претставува палисадна круна составена од низа од седум палисади поставени на златна дијадема. Оваа круна се употребува за ЕЛС со седиште во рурална средина т.е село.

Регионална круна претставува афионска круна од пет афионовни чашки (три цели поставени средишно и две половинки поставени странично) меѓу четири сончеви зрака поставени на дијадема, сето златно. Оваа круна е наменета за планските развојни региони.

Третата стапка во стандардизирањето е додавањето хералдички параферналии. Под параферналии во МТХС се подразбираат: хералдички венец и одликувања. Венецот претставува фло-

The second standardization step is reference to the position of each LSGU prescribed under the law on territorial organization of the same. This is done by awarding rank crowns that can be divided into two groups: urban and rural according to the status of LSGU with urban or rural headquarters (Службен 2004).

The urban crowns are divided into two groups: the crown of the capital and the city crown. The crown of the capital is a mural crown with four towers placed on a golden diadem embellished with ruby and pearls from Macedonia. This crown is only for the city of Skopje. The city crown is further divided into three subgroups: the main city crown, the crown of the historical capitals and the crown of the city municipality of Skopje (Nacevski 2014).

The main city crown is a mural crown with two side towers and one central rectangular tower with a port placed on a golden diadem. This crown applies to all LSGUs with urban headquarters except Skopje, Ohrid and Prilep. No distinction is made between the crowns of municipalities of different sizes because they serve only as a means of showing status (Јоновски 2015).

The crown of the historical capital is a mural crown with two side towers and one central rectangular tower with a port placed on a golden diadem embellished with ruby and pearls from Macedonia. This crown is reserved only for the municipalities of Ohrid and Prilep.

The crown of the city municipality of Skopje is a mural crown with two side towers and one central rectangular tower with a port placed on a golden diadem, decorated with pearls. This crown is reserved only for the ten municipalities in Skopje.

The rural crown represents a palisade crown made up of a series of seven palisades placed on a golden diadem. This crown is used for LSGU with rural headquarters.

A regional crown is a poppy crown of five poppy cups (three goals set in the middle and two halves placed sideways) between four sun beams placed on a diadem, all gold. This crown is intended for the statistical regions.

The third standardization step is the addition of heraldic paraphernalia. The paraphernalia in

рална декоративна параферналија. Тој може да биде од најразлични растенија. Може да биде од некое растение својствено за дадената ЕЛС или пак да е од растение со изразено симболичко значење за истата. Дополнително венецот може да се однесува на статусот на ЕЛС. Кога е во прашање главен град или историска престолнина и се состои од две дабови гранчиња. Скопските градски општини имаат венец од две липови гранки, а единиците на локална самоуправа де факто седишта на развојните плански региони имаат венец од две лоровови гранки. Ова се однесува на: Куманово, Битола, Тетово, Штип, Велес и Струмица. Во останатите случаи преку него се остава простор за истакнување на уникатноста на секоја поединечна ЕЛС. На ваков начин се добива големата форма на грбот. Дополнително грбот може да добие мото.

Од досегашните изработени грбови, Радовиш има венец од тутунови лисја, Ново Село од лисја од костен, Охрид од дабови гранки, Свети Николе од житни класја, Демир Хисар од бука а Чешиново – Облешево од оризови класје.

Секоја ЕЛС носител на одликувања, ги прикажува истите само на големиот грб, и тоа по пропишани хералдички правила за секое одликување. Ако нема пропишани хералдички правила за нив, тие се прикажуваат во подножјето на штитот. Кај нас пример за ова е Прилеп кој е носител на Орден Народен Херој, кој се прикажува како виси на орденската лента, црвена со тенки жолти линии оддалечени од рабовите на лентата.

Намената и употребата на секоја од трите форми на грбот е пропишана со Правилник за употреба на грб и знаме кој се изработува за потребите на секоја засебна ЕЛС. Правилникот е на 15 страни и со своите 44 члена ги регулира употребата на грбот и на знамето на ЕЛС (Правилник 2014).

Во однос на знамињата МТХС предвидува секоја ЕЛС да поседува сопствен хералдички бајрак со сооднос на страните 2:3. Ова значи дека кога знамето на некоја ЕЛС ќе биде поставен до државното знаме со иста ширина првиот ќе биде пократок и на тој начин ќе се обезбеди доминација на државното знаме. Композиција на бајракот треба да за заснована малиот грб но не целосно пресликување на неговиот блазон. Знамето може да биде целосно различно од грбот само

MCHS includes: heraldic wreath and decorations. The wreath is a floral decorative paraphernalia. It can be of all kinds of plants. It can be from a plant that is endemic in the given LSGU or from a plant with a pronounced symbolic meaning for it. In addition, the wreath can refer to the status of LSGU. When it comes to the capital or historical capital, it consists of two oak twigs. Skopje city municipalities have a wreath of two linden leaf branches, while the LSGU that are the de facto seats of the statistical regions have a wreath of two laurel branches. This refers to: Kumanovo, Bitola, Tetovo, Stip, Veles and Strumica. In other cases, it leaves room for emphasizing the uniqueness of each individual LSGU. In this way, the great coat of arms is obtained. Additionally, the coat of arms can have a motto.

From the coats of arms granted so far, Radoviš has a wreath of tobacco leaves, Novo Selo a wreath of chestnut leaves, Ohrid a wreath of oak branches, Sveti Nikole a wreath of wheat class, Demir Hisar a wreath of beech and Cheshinovo – Obleshevo a wreath of rice class.

Each LSGU that has decorations can display them on the large coat of arms, according to the prescribed heraldic rules for each distinction. If there are no prescribed heraldic rules for displaying, they are displayed at the base of the shield. An example of a decorated municipality is Prilep which has been decorated with the Order of National Hero, which is displayed as hanging on the order ribbon, red with thin yellow lines distant from the edges of the ribbon.

The purpose and use of each of the three forms of the coats of arms is prescribed by the Rulebook on the Use of the Coat of Arms and the Flag, which is prepared for the needs of each separate LSGU. The Rulebook is made of 15 pages and with its 44 articles regulates the use of the coat of arms and the flag of the LSGU (Правилник 2014).

Regarding the flags, the MCHS foresees that each LSGU has its own heraldic flag with a 2:3 aspect ratio. This means that when the flag of a LSGU is positioned next to the state flag with the same width, the first one will be shorter and thus will ensure the dominance of the state flag. The composition of the flag should be based on the small coat of arms but it must not contain

ако постои историски оправдана причина. За означување на градоначалничката функција се користи положбено знаме стандард. Стандардот претставува хералдички стег со сооднос на страните 1:1. Стандардот е со ист блазон како и малиот грб на општината. МТХС дозволува употреба на специјални церемонијални знамиња - хоругви. На нив е прикажан големиот грб на ЕЛС. Намената и употребата на знамињата исто така е пропишана со споменатиот Правилникот.

Хералдичките значки иако не се задолжителен дел од хералдичките достигнувања може да се засновани на дел од грбот но, може и да бидат независни од него. Хералдичките значки во никој случај не претставуваат целосна копија на малиот грб. Хералдичките значки претставуваат ознаки носени само од вработените во администрација на секоја засебна ЕЛС и не треба да се поистоветуваат со други можни значки од чисто рекламно - промотерски или комерцијален карактер.

На печатите на ЕЛС се користи средната форма на грбот. Ова е со цел да се нагласи официјалноста на печатот и е во согласност со употребите на одделните форми на грбот пропишани со Правилникот за нивна употреба.

Со ваквите норми МТХС ја доближува македонската територијална хералдика до земјите каде што оваа проблематика има и поголема традиција, но и поголемо внимание. Тука пред сè се мисли на Португалија, Шпанија, Италија па дури и Полска, Белорусија и Украина, а дека и малите земји треба да се занимаваат со ова проблематика се доказ Хрватска и Грузија каде што месно - хералдичките системи се од сосема нов датум.

the full reflection of its blazon. The flag may be completely different from the coat of arms only if there is a historically justified reason. To indicate the mayor's function, a heraldic banner is used. The banner is a flag with a 1: 1 aspect ratio. The standard is with the same blazon as the small coat of arms of the municipality. The MCHS permits the use of special ceremonial flags - gonfalon. It bears the large coat of arms of the LSGU. The purpose and use of the flags is also prescribed by the Rulebook.

Heraldic badges, although not compulsory part of the heraldic achievements, may be based on a part of the coats of arms but may be independent of it. Heraldic badges are in no way a complete copy of the small arms. The heraldic badges are designations carried only by the employees in the administration of each separate LSGU and should not be identified with other possible badges of purely advertising, promotional or commercial character.

The middle form of the coat of arms is used on the seals of the LSGU. This is in order to emphasize the importance of the seal and is in accordance with the use of the individual forms of the coat of arms prescribed by the Rulebook for their use.

With such norms, the MCHS brings Macedonian civic heraldry closer to the countries where this issue has a greater tradition, but also a bigger attention. This is primarily meant for Portugal, Spain, Italy and even Poland, Belarus and Ukraine, and this also proves that small countries need to deal with this issue as well, exemplified through the cases of Croatia and Georgia, where the civic heraldry systems are of a brand new date.

НАВОДИ • ENDNOTES

Закон за територијална организација на локалната самоуправа на РМ, Службен Весник, бр. 55/2004.

Јоновски, Јован. 2012, „Месна хералдика во Република Македонија“, Македонски Хералд 6.

Јоновски, Јован. 2014, „Штиот во македонската месна хералдика“, Македонски Хералд 8.

Јоновски, Јован. 2015, Симболите на Македонија, Скопје: Силсон.

Јоновски, Јован. 2018, Сонцето и лавот како симболи во хералдиката и вексилотијата на Македонија, (дис), Скопје: Институт за национална историја.

Нацевски, Иван. 2014, „Македонскиот месно-хералдички систем“, Македонски Хералд. 8.

Правилник за употреба на грбот и знамето на Општина Ново Село, 2014.

de Bara, Jérôme. 1578, Blason des armoiries, Paris.

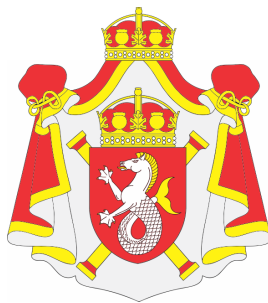
Jonovski, Jovan. 2012 „Territorial heraldry in the Republic Macedonia“, *Macedonian Herald* 6.

Jonovski, Jovan. 2014 „The shield in the Macedonian territorial heraldry“, *Macedonian Herald* 8.

Nacevski, Ivan. 2014 „Macedonian territorial heraldry system“, *Macedonian Herald* 8.

Titres et Héraldique sous Napoléon, <https://www.heraldica.org/topics/france/napoltexts.htm#titres1808>

МАКЕДОНСКО ГРБОСЛОВНО ДРУШТВО

MACEDONIAN HERALDIC SOCIETY

Здружението за хералдика, вексилологија и фалеристика МАКЕДОНСКО ГРБОСЛОВНО ДРУШТВО се занимава со хералдика, вексилологија, фалеристика, шивалристика и нобиларни прашања во Македонија, и ја продолжува традицијата на Македонското хералдичко здружение (2003-2018).

Macedonian Heraldic Society deals with Heraldry, Vexillology, Phaleristics, Chivalristics and Nobiliar issues in Macedonia, and continues the tradition of Macedonian Heraldry Society (2003-2018).

ИЗВРШЕН ОДБОР

д-р Јован Јоновски - Претседател и главен хералд, член на комисијата за одликувања на Претседателот на Република Македонија, член на Меѓународната комисија за витешки редови, вонреден член на Меѓународната академија по хералдика.

д-р Иван Нацевски - Потпретседател и хералдарски - доктор по стоматологија и хералдичар.

Ген. м-р Павле Арсоски Секретар и хералд Ерагонски - генерал на АРМ, докторанд на Институт за национална историја на Воена историја на Македонија.

EXECUTIVE BOARD

Dr. Jovan Jonovski - President and Chief Herald, member of the Order and Medals Commission of the President of the Republic of Macedonia, member of the International Commission for the orders of Chivalry, an associate member of the International Academy of Heraldry.

Dr. Ivan Nacevski - Vice President and Vardar Herald, Doctor of Dentistry, heraldist.

Gen. Pavle Arsoski Secretary and Eragon Herald, General in the Army of the Republic of Macedonia, Doctorate student at the Institute of National History in the Military history section.

